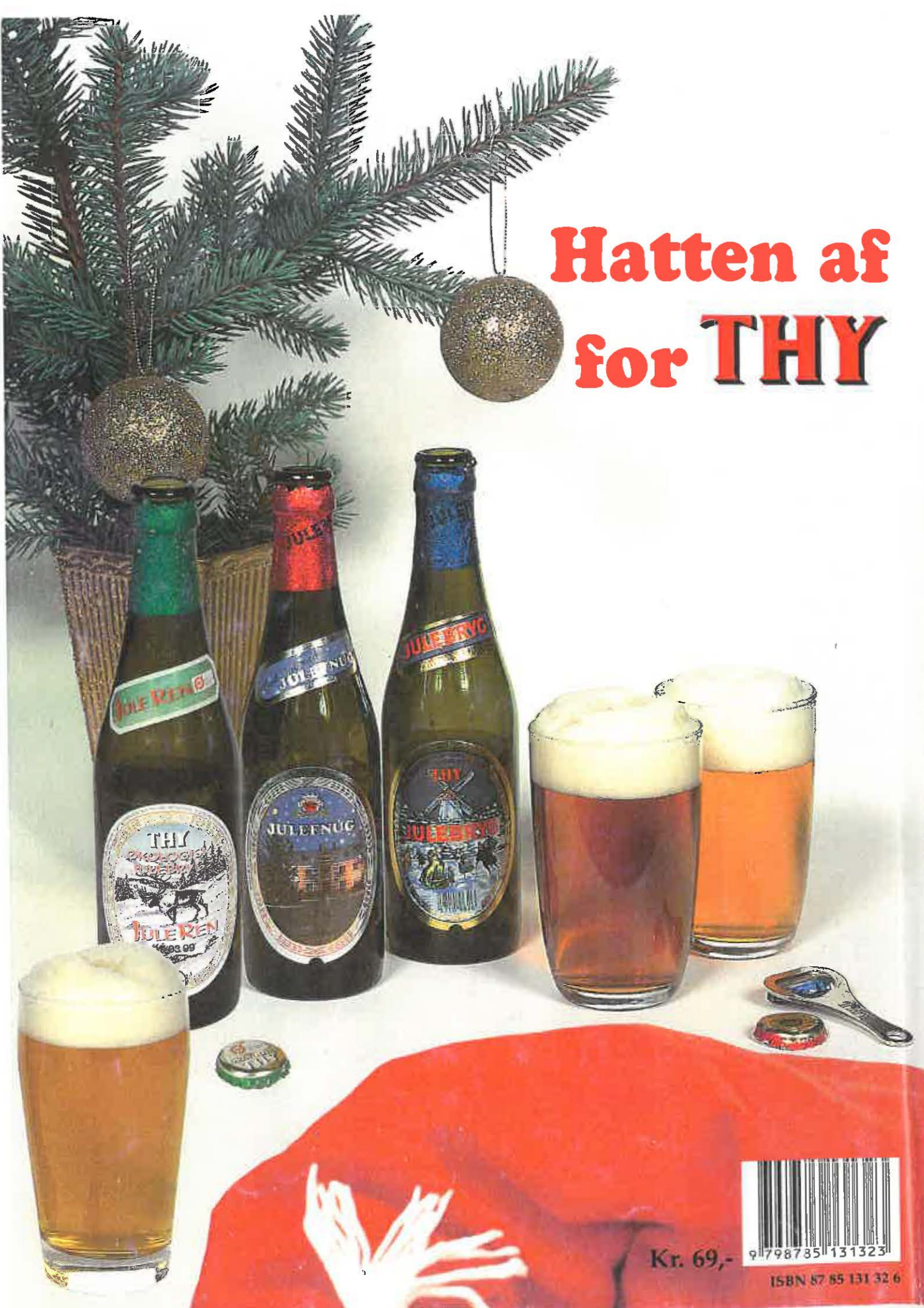

**Hatten af
for THY**

JUL I THY - 2001

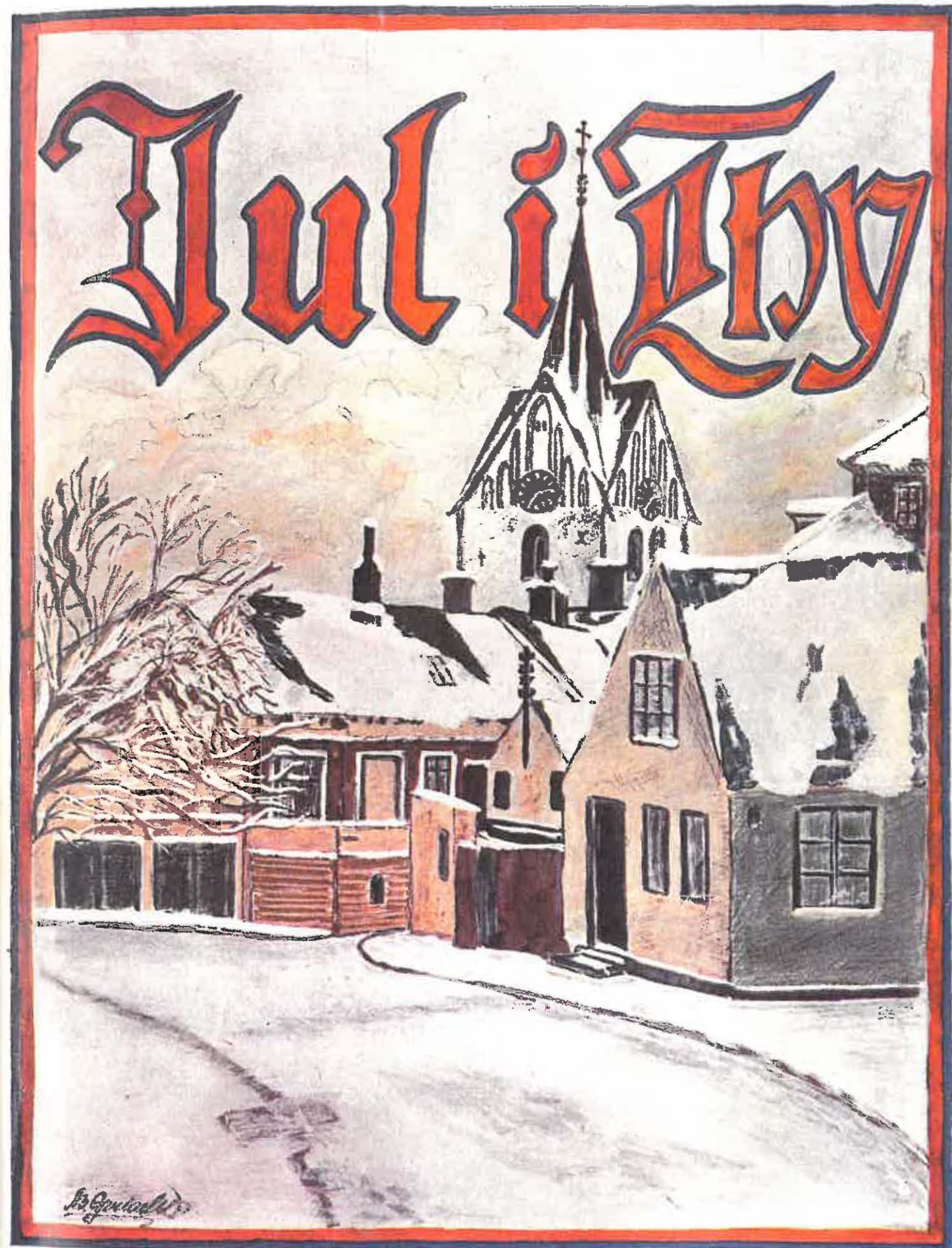

Kr. 69,-

9 798785 131323

ISBN 87 85 131 32 6

As Gortals

71. årgang

2001

71. årgang

JUL I THY

2001

71. ÅRGANG

NORDVESTBANK

Jernbanegade 19, 7700 Thisted Tlf. 96 19 52 52 Fax 96 19 52 53

UDGIVET AF
ERIK A. LAURIDSEN OG JØRGEN MILTERSEN, THISTED

Forhandles uden for Thy, Han Herred og Mors af
Danske Boghandlers Kommissionsanstalt, Siljanganede 6-8, 2300 København S.

JUL I THY

71. ÅRGANG

Redigeret af Jørgen Miltersen, Hanstholmvej 185, Tved, 7700 Thisted. Tlf. 97 98 15 85

Indholdsfortegnelse

<i>Den gamle sædegård Irup er gået ind i en ny æra</i> Af Jørgen Miltersen, Hanstholmvej 185, Tved, 7700 Thisted	3
<i>Tragedie i Irup's mørke kælder</i> Af Jørgen Miltersen	13
<i>Kronprinsen svævede i luften over Tved</i> Af chefsergent Carl Aage Nørr, Søndergade 9, 9000 Aalborg	15
<i>Peter Steffensen fra Nørhå fik Homestead i Dakota</i> Af Delores Jespersen, 1164 2nd Avenue Apt. 32, Des Moines, Iowa	21
<i>Madsen-Jylland på Carlsberg</i> Af Jørgen Miltersen med bidrag fra Søren Miltersen og Ulla Nymand	24
<i>Historien om en miskendt gave</i> Af Anders Skjødt, Pedersminde, Åsvej 20, Ås	27
<i>En hilsen fra maoriernes land</i> Af Henning Skov, H. C. Andersensvej 46, Viborg	29
<i>Pige fra Thy kom i Det adelige Jomfrukloster</i> Af Jørgen Miltersen	31
<i>Fra det gamle album</i>	33
<i>Fra det ny album</i>	61
<i>Tak til bidragerne</i>	71

Forsidemotiv:
Fra JUL I THY 1933
Efter akvarel af N. B. Gerlach.

Fotos fra:
Klaus Madsen, Peter Mørk, Morten Stricker, Fotomagasinet
Mikkel Grønlund, Søren Miltersen, Hans Skjødt m.fl.

Eftertryk ikke tilladt

Wadmann Bogtryk/Offset ApS, Thisted

ISBN 87 85 131 32 6

Den gamle sædegård Irup er gået ind i en ny æra

Af Jørgen Miltersen – Fotos: Klaus Madsen

Jul i Thy. Jul på Irup. Men først en eventyrlig solstrålehistorie:

Mange mystiske hændelser er fortalt om Irup – om trolde, der forpestede maden, om en hare, man ikke kunne få ram på, om store skatte, om en indemuret pige.

Alt dette står hen i det uvisse, indtil det måske en dag bliver afsløret i en TV-udsendelse fra åndernes verden. Men ét er sikkert og vist:

I fem år sad husets herre alene med sin computer og drømte om, at der en dag ville dukke en smuk kvinde op. Hans tanker nåede ud i miles omkreds. Nogle kilometer derfra blev signalerne opfanget, og en aften bankede det på døren. Det var den gode fe, der stod lyslevende derude på trappen. Hun blev lukket ind, og hun blev der. Jytte Podebusks og Hedevig von Itzens efterfølger som husfrue. Solen strålede over Irup. Eventyret kunne begynde.

Vigtigt men ikke nok

I 1989 overtog den kun 20-årige Allan Galsgaard den gamle sædegård Irup, som i de katolske tider tilhørte biskopperne i Børglum. Allan indrettede sig nødtørftigt i én af stuerne med et bord til sin computer – et i vore dage

såre vigtigt redskab for landmænd, der vil have styr på driften.

Men i det lange løb er det kedeligt med en computer som eneste selskab. Jeg har selv set Allan sidde der i sin ensomhed ved computeren med drømmende blikke.

Ikke blot ville det være dejligt med en kvinde i huset. Det ville også være rart at få hjælp til at få det gamle stuehus restaureret.

Så var det den gode fe hørte kaldet. Hun

I fem år levede Allan Galsgaard alene på Irup med computeren som eneste selskab.

Parken er smuk i vinterdragt, og om sommeren er der mange sjældne planter at se på, navnlig urter. De er måske bragt til Irup af munke i den katolske tid, da der blev lagt meget vægt på urter og lægeplanter. I parken findes Soaleurt, Vibæg, Sødskærm, Vild Tulipan, Dansk Ingefær, Ramsløg, Bulmeurt, Skarntyde, Moringonilijen, også kaldet Turbanilijen, og mange flere. De er omtalt i Høvebrugshistorisk Selskabs Tidsskrift 1971, nr. 1. En seværdighed er fire taktræer, der efter boreprøver, foretaget af Poul Hald Mortensen, antages at være 300 år gamle.

gik i Stagstrup og hed Marianne. Hun havde besluttet at uddanne sig som restaureringsarkitekt og havde fået til opgave at finde et sted, der trængte til en kærlig hånd. Men hvor?

Usynlige kræfter styrede hende til Irup. Da husets herre lukkede op, var det sket. Kærlighed ved første blik. Det første barn kom til verden, inden de nåede at blive gift, men det er nu skik i dagens Danmark. De fulgte blot med tiden og fortsatte. Da juletræet blev tændt i år 2000, havde de to børn, som med strålende øjne så på træet og de tændte lys.

Da lysene var ved at brænde ned, og der blev dunkelt i stuen, var tiden inde til at genopfriske sagn, der gennem århundreder har været knyttet til den gamle sædegård.

Trolde forpestedede maden

På Irups jorder ligger der flere gravhøje fra bronzealderen. I følge sagnet blev én af disse gravhøje engang befolket med trolde, der forpestedede maden på Irup i lange tider. En dag fandt en vogterdreng en gammel hat på én af højene. Da han tog den på, blev han synsk, og da så han en masse små trolde, der fór af sted

til gården og spiste den gode mad, der var sat frem til folkene i folkestuen. Til gengæld fyldte de skåle og fade op, men det var med deres afføring. Det gjorde de så nydeligt, at det lignede rigtig mad, men når folkene ville smage på retterne, blev de hurtigt klar over, at der var noget galt.

På gården stod man tvivlende over for, hvad vogterdrengen fortalte. Så fik avlskarlen den gamle hat på og gik ud til højen. Han så det samme som vogterdrengen, men han nøjede ikke med at se passivt til. Det lykkedes ham at få stukket en kniv i en gammel trolde, som skrigende forsvandt, og fra den dag blev maden på Irup ikke forpestet.

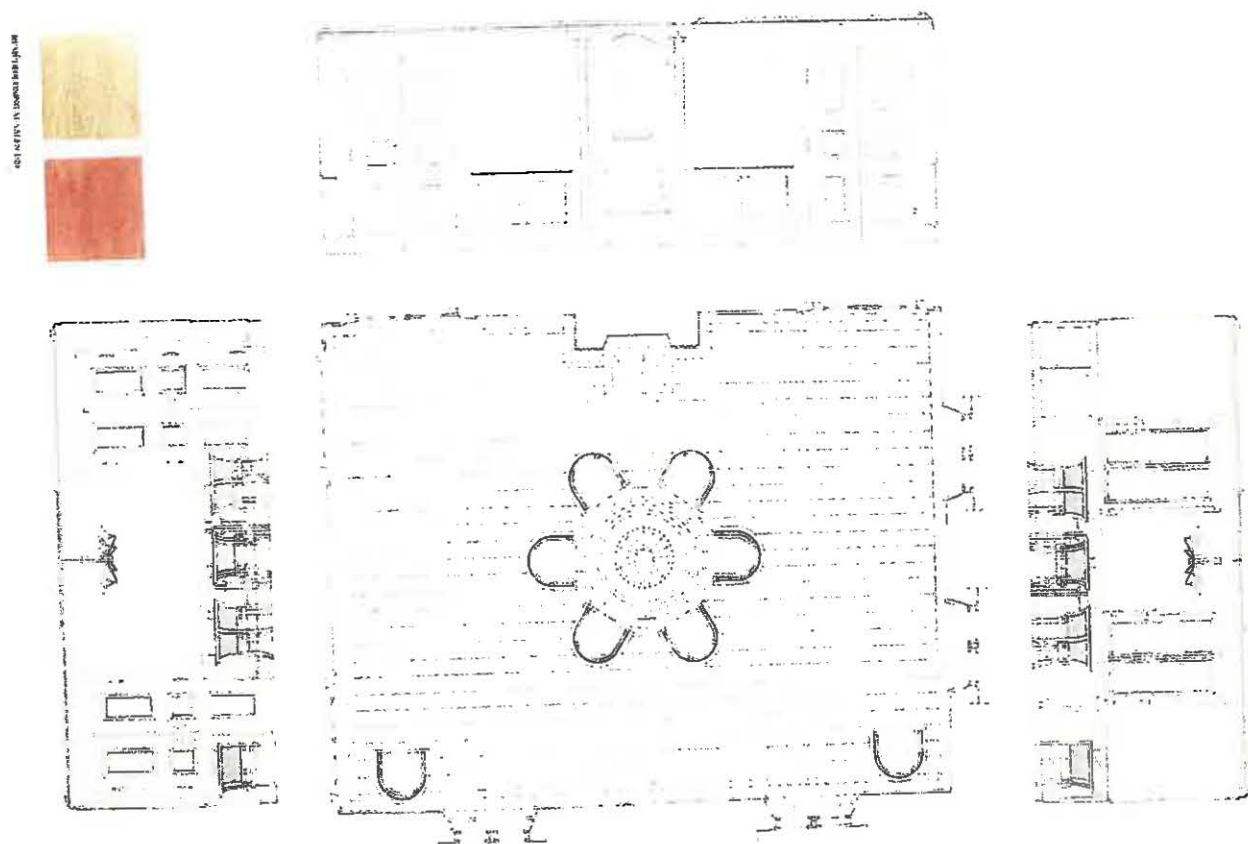
Haren og sølvknappen

Sagnet om haren knytter sig til en skytte, der var på Irup engang. Han var fremragende til at ramme plet, men en hare voldte ham store kvaler. Han skød på den adskillige gange, men skuddene prellede af på den. Da besluttede skytten at tale med herremanden om problemet. Det var inden de katolske bisper fik overtaget Irup.

Herremanden gav skytten et godt råd: Når

Hovedbygningen, der blev opført omkring 1800 i bindingsværk, blev grundmuret ca. 1840. Nær ved stuehusets sydende står en ældre sydlænge med en kælder, som formentlig er fra midten af 1500-årene. Ved den østlige ende af denne gamle bygning er opført en nyere avlsbygning, der har været brugt som stald, men i dag er indrettet til opbevaring af kartofler.

»Salen« er hovedbygningens fineste rum. Den bliver brugt ved særlige lejligheder. Som eksamensopgave skulle Marianne lave en tegning med forslag til indretningen. Hun lagde vægt på en enkelt, klassisk indretning, der ikke tager magten fra rummet, som i sig selv fremstår med en harmonisk proportionering. Tegningen forestiller et »rumudfald« med planen i midten og væggene som »opstalter«. Endvidere er der afsat farveprøver.

På 1. sal i det store kvistværelse over hovedindgangen har Marianne indrettet sig med tegnestue, hvor hun planlægger restaureringer. Til daglig arbejder hun som sektionsleder i Morsø Kommunes afdeling for byplanlægning.

du næste gang vil skyde på haren, skal du anvende en sølvknap, som jeg giver dig. Den er et gammelt arvestykke. Det gjorde skytten så, og da han skød næste gang på haren, lykkedes det ham at ramme den i låret. Den slæbte sig hen til et nærliggende hus og forsvandt. Kort efter kom manden fra huset til herremanden og bad ham om hjælp, for hans kone havde pludseligt fået en alvorlig lidelse. Konen kom under behandling, og ud af hendes lår blev skåret en sølvknap!

Efter den dag så man ikke noget til den mystiske hare.

En skat under avlsgården

Et andet sagn fortæller, at der under avlsgården ligger en værdifuld skat. En stor kedel er

fyldt med så mange kostbarheder, at der skal 16 mand til at løfte den. Men skatten kommer først for en dag, når avlsbygningerne er brændt tre gange. 7-9-13! De er kun brændt én gang.

En anden skat skulle kunne findes i Fruekilden tæt ved hovedbygningen. I følge sagnet var der engang en rig frue på gården. En dag hun var ude at køre i sin fine karet, mistede kusken kontrollen med hestene. De løb ud i kildevandet, og derved druknede ikke blot den rige frue, men også kusken og hestene, og skatten forsvandt.

Den ligger der endnu og venter på at blive draget frem. De, der kan mere end deres Fadervor, fortæller, at hver nytårsnat kommer den rige frue kørende i sin karet i fuld fart over Irup's jorder, hvorefter hun igen forsvinder ned i vandet.

Bevaringsværdige bygninger

Allan og Marianne kunne godt tænke sig at få fat i de skatte, for kærlighed alene gør det

ikke. Det er ikke nok at have sans for at bevare de gamle værdier. Der skal penge til.

Da Marianne fra Stagstrup første gang stak hovedet inden for på Irup, var det med henblik på at løse en eksamensopgave: en bygningshistorisk beskrivelse af Irup. Det blev til en 140 siders rapport i 1995-96. Spændende læsning, men den findes kun i ét eksemplar. Det kan man venligst få lov til at læse i.

Rækken af ejere i over 500 år fra Anders Mathiesen i 1449 er ført frem til Allan Galsgaard i 1989. Undersøgelsen omfatter beskrivelse af bygninger gennem århundreder, sammenligning med andre bygninger i Thy og bygninger andre steder i landet m.v.

Flotte tegninger er udført af forskellige rum, og farveprøver er vedlagt. I spisestuen har Marianne afdækket 18 lag maling på panelerne. Alle døre i huset er registreret – 48 i alt – de fleste såkaldte Dannebrogdøre med Hamborghængsler. 45 vinduer er beskrevet, og der er tegninger af messinghængsler fra begyndelsen af 1800-årene, formet som en stiliseret blomst.

Spisestuen er et af de rum, der skal restaureres efter Mariannes anvisning. Hun fandt i forbindelse med sin eksamensopgave ud af, at der på de indvendige paneler var 18 lag maling og lærredstapeter.

Marianne og Allan Galsgaard ved juletræet i storstuen sidste år. Marianne har Anna Katrine på armen. Ida Kirstine holder sin far i hånden.

Taksation og registrering

Taksationer og skifter er med til at give et billede af Irup gennem tiderne. Brandtaksationer går tilbage til 1796. En skifteretsprotokol er fra 1824 »i anledning af proprietair A. Sørensens dødelige afgang«. En registreringsliste fra 25. januar 1924 ved Ane Sofie Sørensens død giver et indblik i nordfløjens ruminddeling:

To gæsteværelser, spisekammer, køkken, Frøkenens værelse, soveværelse, gangen, badeværelse, spisestuen, salen, kabinettet, havestuen m.v. Genstandene i hvert enkelt rum er værdisat, og den samlede værdi af indboet i alle disse rum er opgjort til 4459,55 kr.

I køkkenet var en vandkaraffel sat til 50 øre, en terrin 1.50 kr., 12 tallerkener 3.00, et kartoffelfad 0.50, en sauceskål 0.50, fem flade fade 2.50, en vandkedel 1.00, en kaffekedel 1.00, en tepotte 0.75, et elektrisk strygejern 2.00, et løb 2.00, et strygejern til bolte 1.00, en tørvekasse 1.00, en stol og et strygebræt 4.00,

fem emaljerede gryder 10.00, en vandspand 1.00, en stegepande 2.00.

Et nedslidt hus

Rapporten orienterer om bygningernes oprindelse og nuværende tilstand, men den fortæller ikke, hvor mange millioner restaureringen af et nedslidt hus vil løbe op i. Det undlod Marianne klogeligt at udtale sig om, da hun første gang blev vist rundt af Allan, for det kunne have afskrækket ham.

I dag sker der ikke noget ved det, men ingen tør sætte beløb på. Kun rækkefølgen er der taget beslutning om:

Køkkenet er der allerede taget fat på. Det bliver indrettet så praktisk som muligt i en nutidig stil. Næste opgave bliver dagligstuen til venstre for hovedindgangen. Derefter står nordfløjen for tur med ønske om et nyt kontor til både herren og fru, et mødelokale, som bl. a. kan bruges af jægere, og et værelse til en medhjælper.

- Derefter vil vi gerne tage fat på spisestuen

Børnene Anna Katrine og Ida Kirstine har rige muligheder for at lege i det store hus.

og salen. Hvornår det bliver, ja det afhænger af kartoffelpriserne. Allan forklarer:

Et kartoffelhus i stalden

Til Irup hører der i dag 186,4 ha, medregnet skov, eng, have og gårdsplads. 140 ha er under plov. Da hvede, vårbyg og raps ikke giver tilstrækkeligt afkast, selv om der avles sædekorn, har Allan specialiseret sig i læggekartofler. Læggekartofler fra gode jorder er efterspurgt. I år har der været kartofler i 14 ha. Målet er at komme op på 25-30 ha.

Kartoffelavl kræver store investeringer i maskiner. Sten fjernes fra markerne med specielle maskiner, og der skal bruges avancerede optagere. Dertil kommer store krav til opbevaringen. Der kan avles 300 tønder kartofler pr. ha. De opbevares i kasser, der kan tage 1000 kg.

Inde i den 60 meter lange tidligere staldbygning, i sydfløjen, er opført et kartoffelhus. Stålspar er beklædt med isolerende plader fra Holland, og der er ekstra isolation for oven. I dette frostfrie rum kan temperaturen holdes på det idelle for kartofler: 2-3 grader

Ammekøer på marginale arealer

Allan har også en besætning på ca. 30 ammekøer til at udnytte gårdens marginale engarealer. Køerne kan gå ind i avlsbygningernes nordfløj. Øst for den 80 meter lange lade, der danner østfløjen, blev sidste år opført et nyt maskinhus på godt 500 kvadratmeter

Allan er født på gården Sejerskilde mellem Ydby og Hurup. Da han var få år gammel, flyttede hans forældre til Kobberø og blev naboer til Knudsgård, som hans morfar, Laurids Søndergaard ejede. Knudsgård er senere overtaget af Allans forældre, Evan og Ketty Galsgaard.

Allan var hjemme på gården, indtil han kom på Kongensgård Landbrugsskole i Nr. Nissum. Derefter var han på Storringsgård ved Århus, var hjemme i en periode og kom så på det lollandske gods Priorskov. Til godset hør-

I dag ser Allan glad ud, for i stuen ved siden af har han kone og børn.

rer et areal på 400 ha. Det var mens han var på godset, han blev klar over, at det var planteavl, der havde hans store interesse.

Så på Irup 4. juledag

Da Allan stadig var på Lolland, så han en søndag før jul i 1988 i en annonce i Jyllands-Posten, at Irup var til salg. Han snakkede med sin far om det, og 4. juledag besigtigede han Irup for første gang. Samme dag besluttede den kun 20-årige Allan sig til at købe den gamle sædegård, og få dage senere blev papirerne underskrevet.

Men han havde endnu opgaver på det lollandske gods. Da foråret kom, såede han godsets marker til, og i weekender tog han til Irup og såede. Han lægger ikke skjul på, at han fik sået nok i det forår – mindst 3-400 ha i alt. Allan fik hjælp fra sin far og hans medhjælper, så han fra Lolland kunne tage på Kalø Landbrugsskole for at gennemgå en driftslederuddannelse, inden han i sommeren 1990 følte, at nu var han klar til at tage fast ophold på Irup i selskab med sin computer.

Mariannes forældre har været lærere i Stagstrup: Inge og Jens Davidsen. Inge Davidsen havde i nogle år med Thy Rejser at gøre og kørte bus til feriesteder i ind- og udland.

Også Marianne har arbejdet for Thy Rejser indehavere, Anna og Verner Kristensen, der bor på en gård i Stagstrup.

Marianne blev student fra Thisted Gymnasium i 1988 og begyndte på Arkitektskolen i Århus i 1989. Efter godt seks års studier blev hun færdig i 1996. Ugen efter eksamen, 9. februar 1996, kom Ida Kirstine til verden. Tre måneder efter, 25. maj, havde Allan og Marianne bryllup og samtidig barnedåb. Anna Katrine fulgte efter 19. juli 1999.

Julen på Irup

I år venter Allan og Marianne forældre og søskende til Irup juleaften. Da Marianne til daglig arbejder som sektionsleder ved Morsø Kommunes byplanafdeling i Nykøbing, har hun ikke tid til at stå over kødgryderne i mange dage før jul, men hun regner da med at få tid til både at pynte til jul og bage lidt.

Søndag før jul er der tradition for at hente juletræer i egen skov. Da kommer familie på besøg, og efter formiddagskaffen går alle ud i skoven for at udpege det træ, der skal stå i salen på Irup.

Julemaden bliver traditionel. Efter en forret

På hver side af hovedindgangen til Irup står der et grantræ i anledning af julen.

kommer julestegen på bordet, og som i de fleste danske hjem bliver desserten ris-a-lamande. Juledag er afsat til hygge med familien.

3. juledag skal Marianne igen på arbejde. 4. juledag kan Allan tænke på, at der er gået 13 år, siden han første gang var på den gamle sædegård og besluttede sig til at købe den.

Irup i Pontoppidans Atlas 1769

Irup, i Hørdum Sogn Hassingherred, er en gammel fri Sædegaard, som i de Catholske Tider tilhørte Biskoperne af Bøglum og Bispedømmet, men 1536 ved Reformationen faldt Kongen og Kronen til. Af de Biskopelige Lænsmand, som havde Irup i Forlæning, nævnes Niels Pedersen af Yrop 1450, Peder Friis i Yrop Væbner 1475 og hans Efterleverske Hæderlig og Velbyrdig Qvinde Frue Kirsten Nielsdotter af Yrop 1484, som begge ligge begravne i Vestervig. Ellers holdte Biskoperne her, som på andre deres Godser, deres Officialis, af hvilke ere forekomne Anders Matthisøn Prest og Bispens Officialis i Yrop 1449. Hr. Jens Nielsson Biskopens Officialis i Yrop 1454, Thomas Perssøn Bispens Officialis i Irup, Laurids Marquarsøn, Prest og Bispens Officialis i Yrop 1474. Efterat Gården var kommen i Kongens Være, fik Albret Skeel 1537 af Kong CHRISTIAN III Brev ad gratiam paa Irop Gaard og Læn. 1538 blev han dermed forlænet i 6 år. 1541 leverede han Forlænings-Brevet fra sig på Irop Gaard, hvorimod han skulde beholde Børlumkloster i 4 Aar. 1542 blev Herman Skeel med Irop forlænet, og i 1548 fik han af Kongen Pantebrev på Irup Gaard og Gods for 1000 Daler. 1556 solgde og skødede Kong CHRISTIAN III til Knud Gyldenstjerne til Aagaard Irup Gaard og Gods, som Herman Skeel sidst i Være havde. Hans Enke-Frue Jytte Podebusk besad endnu Irup 1579. Af de følgende ejere vides: Hr. Tage Thott til Irup 1646. Siden skal Gården af Ove Tagesøn Thott med Kongelig Ratification være skødet til Albert von Itzen og Frue, som boede der længe og hvis Vaabener der endnu findes. Med deres Dotter Frue Hedevig von Itzen fik Justitsraad og Lands-

Irup. Irup, i Hørdum Sogn Hassingherred, er en gammel fri Sædegaard, som i de Catholiske Tider tilhørte Biskopperne af Børlum og Biskopdomer, men i 1536. ved Reformationen faldt Kongen og Kronen til. Af de Biskopelige Lænsmand, som havde Irup i Forlønning, nævnes Niels Pederson af Drop 1450. Peder Friis i Drop Bøbner 1475. og hans Efterleverste Hæderlig og Velbyrdig. Qvinde Frue Kirken Nielsdatter af Drop 1484. som begge ligge begravne i Bestervig. Ellers holdte Biskopperne her, som paa andre deres Godser, deres Officialer, af hvilke ere forekomne, Anders Matthison Prest og Bispens Officialis i Drop 1449. Hr. Jens Nielsøn Bispens Officialis i Drop

Fra Den Danske Atlas. Erich Pontoppidan Tomus V 1769.

domer Herman Christian Helverskov Irup, han blev adlet af Kong CHRISTIAN V 1688. Deres Dotter Friderica Lovise Helverskov fik Cancellie-Assessor Jens Jørgen Hopp til Irup. Efter ham General-Auditeur Andres Höyer, som i dette aar 1768 har solgt Gaarden til Mads Ilum forpagter paa Villestrup for omtrent 36000 Rdlr. Borgegaarden, som bestaaer af 4 huse, saavel som Ladegaarden er bygt af Muur og Bindingsverk. Imellem begge gaarde ligger til syndre Side Haven og til nordre en stor Fiskedam. Uden for Borgegaarden staaer en Steen at stige til Hest paa, hvorpaa ere udhugne tvende Adelige Vaabener. Paa Gaarden har fordem staaet en overmaade stor Jerngryde paa 250 Potter, men findes der nu ikke mere, som siges at være opgraven af den forhen omskrevne Hvirvils Gravhøi. Men hvad en lærd Prest Magnus Olai Aagaard, i en latinsk Afhandling skreven 1699 anfører om Irups og Ølands Ælde og Navnes Oprindelse fra visse Steder i Holland, er lige så lidet troeligt som bevisligt. Et Document af 1467 skriver Navnet Ydrop, hvoraf man kunde slutte, at Stedets ældste Navn har være Ydretorp. Hovedgaards Taxt 28 Tdr. 1 Skp. 2 Fk. Mølleskyld: 6 Tdr. 3 Skpr. Bøndergods: 239 Tdr. 1 skp. 1 Fk. 2 trekvart Alb. Mølleskyld: 1 Td. 4 Skpr. 3 Fk. Tiender: 100 Tdr.

Efter Pontoppidans Atlas fra 1769 har Trap Danmark, Femte Udgave, Thisted Amt 1961, fulgt op, hvem der har ejet Irup. Vi springer nogle år frem til 1782, da gården ved en auktion blev solgt til Anders Stigaard. Fra 1800 blev brødrene Anders og Søren Sørensen ejere. I 1804 blev Anders Sørensen eneejer, og han havde gården til sin død 1824. Da hans enke, Christiane Sørensen, født Stigaard, døde i 1849, overgik gården til sønnen, cand. teol. Laurids Sørensen, og efter hans død 1866 blev den drevet videre af hans enke, Kirstine. Da hun døde i 1894, blev gården overtaget af sønnen Anders Stigaard Sørensen. Efter hans død i 1898 blev den drevet videre af hans enke, der i 1914 overdrog gården til sønnen Johannes Sørensen, der var ejer af Irup i 30 år. Ved hans død i 1944 overtog hans søn Ole Stigaard Sørensen gården. Han solgte den i 1954 til sin bror, Mogens Stigaard Sørensen.

Her tager Sydthy Årbog fra 1994 over: Mogens Stigaard Sørensen drev Irup i 30 år indtil 1984, da hans brorsønner Christian og Ole Stigaard Sørensen overtog gården. De solgte den efter fem års forløb til Allan Galsgaard til overtagelse 1. marts 1989. Dermed gik Irup efter godt to hundrede års forløb ud af familien Stigaard Sørensen eje.

Tragedie i Irups mørke kælder

Post Scriptum:

Til mange danske slotte og herregårde er knyttet beretninger om mystiske hændelser. I sommeren 2001 blev det i TV 2 serien om »Åndernes magt« afsløret, at der mange andre steder sker mærkelige ting: Bankelyde, heste der bliver forskrækket uden påviselig grund, mennesker, der udsættes for påvirkninger, der gør dem fortvivlede. TV 2 viste mange eksempler på, at et medium gik rundt i huse og blev påvirket af usynlige kræfter. »Åndernes magt« blev set af så mange, at seertallet overgik alle andre udsendelser.

Da jeg som afslutning på artiklen om Irup nåede til mystiske hændelser, der har været omtalt i lokale skrifter, gik jeg let hen over den hvide dame, som torsdage ved fuldmåne skulle vandre rundt i parken. I stedet hæftede jeg mig ved en gammel overlevering, der gik ud på, at en pige på gården engang i 1600-årene fødte et barn i dølgsmål. I følge overleveringen druknede hun barnet, og som straf blev hun muret inde i en kælder i Irups ældste bygning fra 1500-årene.

Med baggrund i udsendelserne om »Åndernes magt« fik jeg en ide: Hvis en pige virkelig var muret inde i kælderen, ville et medium så i dag være i stand til at registrere det?

Det lykkedes at finde et medium i Thy. Allan og Marianne på Irup var åbne for ideen. Onsdag den 12. september 2001 kl. 16.45 mødtes Allan og jeg på gårdspladsen med det

medium, som havde lovet at komme til stede. Vi gik så til den gamle bygning og ad nogle primitive trin ned til døren til kælderen. Allan lukkede op til det helt mørke rum. Ved et svagt lys fra en lommelampe kunne vi begynde at orientere os.

Allan viste os et rum, lavet af kampesten. Stort nok til, at der kunne have været et menneske derinde. Mediet forberedte os på voldsomme reaktioner. Da han stod ud for rummet, begyndte han at sitre, og hans arme ryttede. Hans vejrtrækning blev voldsom. Allan og jeg stod et par meter derfra. Påvirkningerne var så kraftige, at vi begge kunne mærke vibrationer i kroppen.

Efter nogle minutters forløb begyndte mediet at falde til ro, og så forklarede han: Det var så voldsomt, fordi der har været to mennesker derinde. En mor og et barn. Men ikke et spædbarn. Jeg er ikke i tvivl om, at barnet var en pige på 4-6 år. Moderen har skjult barnet i det mørke rum, og jeg opfattede, at barnets synsevne næsten var gået tabt. Da det blev for besværligt for moderen at skjule barnet, ombragte hun det. Sandsynligvis ikke ved drukning. Da det blev afsløret, blev moderen muret inde. Jeg så, at man havde lagt en sten, som hun kunne sidde på, og så føjer mediet ganske spontant til: Men nu har jeg sendt dem opad!

I en mærkelig tilstand gik vi ud af kælderen og opad trinene til gårdspladsen.

Allan Galsgaard ved det sted i den mørke kælder, hvor pigen var skjult, og moderen senere blev muret inde. Som dokumentation blev der også taget et billede af mediet, men det ønskes ikke offentliggjort. Foto: Jørgen Miltersen.

Da vi er kommet et par trin op siger mediet: En mand følger med os, men han er os venlig stemt. Han er nærmest stolt over at vise os rundt.

Inde i huset fortalte vi Marianne om hændelserne i kælderen. Hun fik da lyst til at gå med mediet rundt i hovedbygningen. I storstuens østlige side mærker mediet et opholdssted for personer, der har boet i bygningen, der støder op til storstuen. Idet mediet vil til at gå ind i sidebygningen, stopper han op og siger:

Her mærker jeg kraftig påvirkning fra en mand. Det må være ham, der fulgte med os op ad trappen fra kælderen. Han har været aftægtsmand og boet derinde ved siden af sammen med sin kone. Jeg mærker ingen

påvirkning fra hende, men jeg er ikke i tvivl om, at hun har boet der.

Under den videre tur gennem husets mange rum kommer vi til køkkenet. Da standser mediet op ved et hjørne og siger: Her mærker jeg negativ påvirkning. Måske er her sket en ulykke.

Marianne fortæller, at der netop her har været en trappe ned til en kælder.

Men hverken Marianne eller Allan har nogen sinde mærket noget på dette sted – eller andre steder i huset.

Da vi tager afsked med mediet på gårdspladsen siger han: Det er tredje gang i denne uge, jeg har været i kontakt med sjæle fra den åndelige verden.

Jørgen Miltersen

Kronprinsen svævede i luften over Tved

Chefsergent ved Jægerkorpset, Carl Aage Nørr, fortæller om faldskærmsudspring over Thy

I mange år har chefsergent Carl Aage Nørr stået for Jægerkorpsets faldskærmsudspring i luften over Thy. Blandt de soldater, der har foretaget udspring i området ved Thisted Lufthavn, er Kronprins Frederik. Disse udspring har været en stor oplevelse for beboerne i Tved. Når en stor militærmaskine begyndte at svinge sig op i højderne, var det tegn til, at faldskærmsudspringere snart ville være på vej. De sprang ud så højt oppe, at vi ikke kunne se dem, men når vi hørte faldskærmene foldede sig ud, var vi klar over, at de var på vej. Så kom de til syne flot svævende – 20-30 i alt. Fra en vestlig retning styrede de deres faldskærme ind mod Thisted Lufthavns landingsbane, hvor chefsergenten stod parat for at se, om alt forløb vel. Efter 38 år og 7 måneders tjeneste ved Jægerkorpset gik Carl Aage Nørr fra juni sidste år over i pensionisternes rækker, og så blev han opfordret til at fortælle om Jægerkorpsets spændende opgaver i Thy.

Jægerkorpset er, som det nok er bekendt for de fleste, stationeret på Flyvestation Aalborg. I år på 40. år. Som man måske kan forestille sig, har det ikke altid været let at finde passende tumlepladser for uddannelsen og dertil hørende øvelser. Imidlertid fandt korpsets ledelse hurtigt ud af, at Nordjylland udgør en fantastisk natur med store vidder, mange skove og plantager, åer og vandløb.

I den spæde begyndelse blev der gjort meget ud af at finde såkaldt »taktisk rigtige« pladser til faldskærmsudspring. Man havde den ide, at det at springe ud med faldskærm og lande på en græsplæne ikke var rigtig træning. Terrænet skulle ligne det, vi kunne blive udsat for ved at lande på den østtyske kyst.

På jagt efter egnede pladser

Således blev et hold ret tidligt sendt rundt i Nordjylland for at finde »egnede springpladser«. Der blev simpelt hen oprettet et kar-

Chefsergent Carl Aage Nørr ved den buste, der er rejst i Aalborg Lufthavn til minde om Major Anders Lassen. Faldet for Danmarks frihed i allieret tjeneste 9. april 1945

Jægersoldater i luften over Thy maj 1970. Foto: Tage Jensen.

totek, som man kunne gå ind i og finde koordinaten på den springplads, som skulle benyttes. En koordinat er et tal, som angiver et punkts beliggenhed i forhold til et system af faste linier

Der blev først etableret pladser ved Klitmøller, Slettestrand og Thorupstrand. Ved etablering skal ikke forstås andet, end at en plads blev målt op og gennemrecognosceret. Kartoteket var indrettet sådan, at man blot opgav koordinaten og pladsens navn til piloten. Så ordnede han resten. Hver plads fik sit særlige navn, som passede i Flyvevåbnets terminologi. Eksempelvis blev Klitmøller til KLITA og Thorupstrand til THORU, Slettestrand til SLETA og så fremdeles.

I begyndelsen var det kun de såkaldte runde faldskærme, der blev anvendt. De kunne ikke styres ret meget, og man måtte forlade sig på, at piloten tændte det grønne lys, som var tegn til afspring, på det rette tidspunkt.

Spændende om natten

Især om natten var det spændende, når man efter et spring med 180 kilometers fart kiggede op og først og fremmest var lettet over at se, at den store, runde, mørke skærm foldede sig ud. Man mærkede rykket og var lettet over, at det gik godt. Så skulle rygsækken gøres klar til at blive frigjort og sænket, og så var spørgsmålet: Hvad lander jeg i?

Glad var man, når man kunne rejse sig efter en hård landing, måske i et hul i klitterne. Det skete ret ofte, at en springer brækkede et ben. Derfor holdt en militær ambulance altid parat på pladsen til at køre tilskadekomne til Aalborg. Det var en lang tur med et brækket ben i et militært køretøj.

Værst var det, hvis piloten havde beregnet springpunktet forkert. Det medførte ofte en lang gåtur tilbage til pladsen. Foregik udspringet fra et fly fra U S Air Force, var vi forberedt på, at vi ikke ramte pladsen. Vore egne piloter var meget bedre.

Som årene gik, blev konceptet med de »taktisk rigtige« springpladser afskaffet. Der var for mange skader. Kartoteket med spring-

pladserne, som i øvrigt omfattede hele landet, er nu på museum – et digert værk, der ligger mange timers arbejde i.

Derefter gennemførtes springene hovedsagelig fra Lundby Hede ved Nibe, men også den plads var for uvejsom, og i 1970'erne gik vi gudskelov over til at foretage udspring over Store Vildmoses dejlige, bløde fæner. Her gennemføres grunduddannelsen stadig.

Den gode lufthavn i Tved

På et tidspunkt kom Thisted Lufthavn ind i billedet. Lufthavnen var ikke meget befløjet i den første tid, og det gav Jægerkorpset en velkommen lejlighed til at benytte denne gode lufthavn. Det gavnede også lufthavnens økonomi, idet der betales afgift for landinger på banen.

Det er dog et forholdsvis nyt fænomen, som udsprang af en henvendelse fra en trafikpolitisk ordfører til forsvarsministeren om at støtte udlægningen af ny asfalt på landingsbanen. Svaret fra ministeren lød på, at man ikke var interesseret i støtte til asfaltbelægningen, idet man jo altid havde betalt landingsafgift. Det havde man imidlertid ikke! Resultatet blev, at Jægerkorpset som alle andre skulle betale en afgift på 30 kr. pr. ton. En Hercules-maskine vejer omkring 50 tons, så det bliver til en del penge.

Lufthavnschef Jens Grud Sørensen har kun positivt at sige om jægerne aktivitet på Thisted Lufthavn. Udspringene var altid et tilfølsstykke. Ikke mindst, da Kronprins Frederik sprang ud sammen med jægerne. Lufthavnschefen husker, at kronprinsen var glad og afslappet. Han nød friheden sammen med jægerne og lufthavnens personale uden nogen dikkedarer.

Hvad har jægerne da gjort?

Jens Grud Sørensen fortæller en historie om, at hans hustru som dagplejemor en dag havde sine børn med i lufthavnen. De stod ved hegnet ind til landingsbanen og så jægerne lande. En af drengene, som var en rod og lidt svær at styre, fik at vide, at hvis

Chefsergent Carl Aage Nørr, Kronprins Frederik, instruktør Bjarne Lyngsø, instruktør Tommy Christensen og Prins Joakim. Billedet er taget af Flyvestation Aalborgs Fototjeneste efter Prins Joakims første frie fald. Chefsergenten havde radiokontakt med prinsen under det frie fald.

han ikke opførte sig ordentligt, kunne han blive kastet ud fra en flyvemaskine! Hans logiske spørgsmål var: Hvad har jægerne da gjort, siden de bliver kastet ud fra maskinen?

Mange mærkelige forsøg er gennemført i området ved Thisted Lufthavn. Under Vietnamkrigen havde Jægerkorpset jævnligt besøg af Det Amerikanske Special Forces. Vi havde et tæt samarbejde med de såkaldte »Grønne Baretter«. Når de kom til Aalborg, havde de altid deres eget Hercules C-130 fly med. De amerikanske piloter ønskede at gennemføre landinger uden andet lys end to rækker dåser, hvori der var en blanding af olie og benzin. Når dåserne blev antændt, udgjorde de landingslys.

Der blev lavet taktiske øvelser, som gik ud på, at jægerne og amerikanerne skulle rykke frem til lufthavnen, anbringe dåserne og antænde dem på et bestemt tidspunkt. Spændende var det at se fuldstændigt mørklagte

store fly komme ind over banen for at lande. De havde ikke altid den rette position, men i sidste øjeblik lykkedes det de krigstrænede piloter at komme på ret kurs. De gennemførte i øvrigt også landinger uden lys af nogen art.

Ofte var lokale hjemmeværnsfolk indsat som »fjender« for os. Amerikanerne havde stor respekt for »disse mærkelige soldater«, som åbenbart var alle vegne. Man kunne ikke gemme sig i lader eller høstakke. Havde en dreng på en gård set amerikanerne og snakket med dem, troede de ikke, at det betød noget. Det gik først op for dem, da de om aftenen lå i deres soveposer og blev taget til fange af drengens far og hans hjemmeværnskolleger.

Nedkastning af last på 1000 kg

Sammen med amerikanerne gennemførte Jægerkorpset også forskellige forsøg, for eksem-

pel med nedkastning af en last på 1000 kg. Det blev bestemt, at udkastet skulle foregå over Thisted Lufthavns bane, for som det blev sagt: så er der ikke så stor fare for at nogen bliver ramt, hvis lasten lander et forkert sted.

Det var heldigt, at Thisted Lufthavn blev valgt. Jeg selv og et par mand med en lastvogn skulle hente lasten, når den var landet. Vi holdt troligt på lufthavnens område og så flyet komme ind over landingsbanen i 300 meters højde, men ingen last. Vi stirrede og stirrede. Pludselig så vi lasten komme til syne i flyets bagende. Skærmen åbnede sig fint. Et øjeblik efter kunne vi ikke se lasten mere. Vi så på hinanden, startede lastbilen, kørte og kørte. Vi søgte hele dagen, inden vi fandt lasten i en lysning. Heldigvis var der ingen beboelse i vid omkreds, for det var trods alt en last på 1000 kg! Derefter blev der ikke lavet flere forsøg.

Amerikanerne havde ingen forklaring på, hvorfor de havde taget så meget fejl.

Frit fald fra 5-6 kilometers højde

Thisted Lufthavn blev og bliver ofte brugt, når der er dårligt vejr i Aalborg. I Thy er der jo altid godt vejr og højt til loftet! Vi har i Thy gennemført mange fritfaldsuddannelser. Jægere og frømand skal som afslutning på deres uddannelse gennem den såkaldte fritfaldsuddannelse. Flyet kommer ind over lufthavnen i stor højde – op til 5-6 km. Når udspringet er foretaget, skal springeren falde frit til en højde på 1000 meter. Så først skal faldskærmen åbnes. Når det er en firkantet meget styrbar faldskærm, er det muligt at lande inden for lufthavnens område, men det lykkes ikke altid for begyndere.

En jæger var så uheldig, at han efter et

Kronprins Frederik træner afspringsteknik. Flyet er fra et civilt faldskærmscenter. Foto: Flyvestation Aalborgs Fototjeneste.

ellers veludført spring kom til at lande på forruden af en Mazda. Han røg igennem ruden og beskadigede instrumentpanelet, men han kom ikke til skade. En anden jæger var så uheldig, at han var kommet til at åbne sin reserveskærm under afspringet. Det vil sige, at han hang i åben skærm i 6 kilometers højde, og her er der anden lufttrafik. Han var noget nervøs, da flere F-16-jagere kom tæt forbi. Men som vi altid har sagt i Jægerkorpset: »Den store jæger« holdt igen hånden over os!

Kommandostation på Hinding Dås

Hele Thy-området har været meget brugt. Jægerkorpset har med stort udbytte gennemført aspirantkurser i den dejlige natur. Især har lejrskolen på Hinding Dås været anvendt i mange år med stort udbytte for begge parter. Ejeren af stedet, Birte Skanderby Tromborg, der selv er pilot, har været til uvurderlig støtte for jægerne under deres mange ophold. Vi har fra en kommandostation på Hinding Dås gennemført patruljekurser og dele af jægeruddannelsen i det omliggende terræn med plantager. Lejrskolens fodboldbane er benyttet til både helikopterlandingsplads og til springplads. Det var en spændende aktivitet også for naboerne.

Endvidere har CF-Gården i Thisted med stor velvilje været stillet til rådighed for Jægerkorpset under øvelser, der for eksempel omfattede broen til Mors. Det kan ikke tælles, hvor mange gange Vildsundbroen har været »sprængt i luften«, uden at det blev opdaget. Hele Limfjordsområdet har ofte været benyttet til nedkastning af gummibåde og vandøvelser af forskellige art.

Til sidst kan det noteres, at det bliver

sværere og sværere for forsvaret at få lov til at holde øvelser i danske plantager, men netop i Thy er der en ekstraordinær velvilje og hjælpsomhed, når vi kommer for at spørge om lov.

Indianer på toilettet

Til chefsergentens beretning kan JUL I THY's redaktør føje personlige oplevelser, som knytter sig til de amerikanske soldater i Thy. I 1964 købte jeg til overtagelse fra december termin et husmandsbrug i Tved. Inden jeg i 1970'erne flyttede derud, kom jeg der kun lejlighedsvis. Da jeg en dag lukkede døren op til stalden, kunne jeg høre lyde fra et lille toilet, der var indrettet ved bryggerset. Da jeg kom nærmere, opdagede jeg en indianer ved vaskekummen! Flere soldater befandt sig på loftet over stalden.

Det viste sig, at en deling amerikanske soldater havde henvendt sig til en nabo. Han gjorde dem opmærksom på, at der lå en »ødegård« i nærheden. Den tog de så hen til, løftede ladeportene af og gik ind. Så vidt jeg kunne forstå, var indianeren medicinmand. Senere hørte jeg, at han fik brug for sine evner, da en soldat blev skadet af sprængstof i Tved Plantage. Soldaterne skulle uden at blive opdaget søge et sted hen, hvorfra de skulle afhentes til videre transport. Om det lykkedes vides ikke.

Og så til kronprinsen. Da Hans Kongelige Højhed var i Thy for at springe ud sammen med jægerne, gik der rygter om, at han var landet i vores køkkenhave, matr. nr. 19 h, Nørby, Tved Sogn. Rygterne nåede helt til Aalborg, men her kunne chefsergenten oplyse, at kronprinsen var landet planmæssigt ved Thisted Lufthavn.

Peter C. Steffensen fra Nørhå fik Homestead i Dakota

*Delores Jespersen, 1164 2nd Avenue Apt. 32, Des Moines, Iowa,
skriver til JUL I THY:*

Da jeg besøgte min kusine Marvis Hallberg i Minnesota, fik jeg vidunderlige oplysninger om min grandfather Peter C. Steffensen. Marvis havde foretaget undersøgelser på arkivet i Viborg i Danmark. Da hun fandt frem til en illegitimate great, great, great grandfather, blev det mere kompliceret.

Det, der interesserede mig mest, var kopier af Grandpa's papirer vedrørende immigration, borgerskab og homesteading (et hjemsted, jord til landbrug).

Grandpa Peter Steffensen kom fra Danmark til New York i 1882. I 1884 fik han overdraget 120 acres fra Land Office i Watertown, Dakota. Syd-Dakota var ikke en stat indtil 1889. Han skulle højtideligt sværge på, at han var over 21 år gammel og ville søge om at blive borger i United States. Andre betingelser for homsteading – efter betaling af 13 dollar for registrering – var i følge kopier i hovedbogen i Watertown, Dakota, Land Office:

Skal have bopæl på og kultivere landet omkring sit homestead for en periode på 5 år fra det tidspunkt erklæringen er udfyldt, hvilket også er datoen for ankomsten. En misligholdelse af jorden i mere end 6 måneder medfører fortabelse af retten til jordarealet. Yderligere, inden 2 år før udløbet af de 5 år

må foretages en undersøgelse af egentlig bosættelse og kultivering. Forekommer der mangler, vil hans adgang blive ophævet. Hvis bosætteren ikke ønsker at fortsætte efter 5 års kontrakt, kan han til enhver tid efter 6 måneder betale for det til landskontoret efter en undersøgelse af beboelsen og kultiveringen fra datoen for udfyldelse af erklæringen vedrørende betalingen.

Grandpa skulle også bevidne, som han skriver: Der er ingen mineral-årer med kvartz eller andre stenarter, indeholdende guld, sølv, cinnober, bly, tin, kobber eller aflejringer af kul, eller andre mineraler af værdi.

Også tilbage i 1880'erne var der »red tape« (bureaukrati). Ikke alene skulle min grandpa fylde papirer ud. Hans naboer Peter Johnson, Peter Smith og Andrew Paulsen skulle svare på flere sider med spørgsmål.

Hovedspørgsmålet var: »Var han bosat der, var han bruger af jorden til landbrug, og gjorde han fremskridt med ejendommen? Nogle af de håndskrevne svar, der blev givet, var for eksempel: »Kendt ham i 6 år«, »Kun for landbrug«, »Ser ham arbejde hver dag«, »Vi var hos dem ved byggeri og andre forbedringer«, »Har ikke været fraværende«.

Naboernes liste over grandpa's forbedringer omfattede: Tækket husets tag, og skur

Ronald og Delores Jespersen juli 1997 i Diana og Morty Christiansens hjem i South Lake Tahoe, CA.

bygget til i 1885, udgift 200 dollar. Tækket skur med bræddetag 24 x 24 fod (1 fod ca. 30 cm), bygget i maj 1989, udgift 50 dollar. Bygget kornlager på 10 x 24 sidste sommer. Værdi 40 dollar. En vandpumpe til brønden 10 fod dyb i 1886, værdi 25 dollar. Opdyrking af 50 acres prærie, værdi 250 dollar, main part 12 x 14 feet, en lille beskeden bolig på 10 x 14 med små rum, 3 vinduer, 2 døre, udvendig beklædning og pudset indvendig. Bidrag til landet 1200 dollar. Startede med at bo der i 1885.

En anden af de tre mænd skrev: 50 acres pløjet i 1885, 4 acres i 1886, 24 acres i 1887, 41 acres i 1888, 30 acres i 1889. Han dyrkede hvede, havre, majs og kartofler i 5 sæsoner..

Til spørgsmålet, hvordan ved du, at han boede der, skrev én af dem: »Har været der, spist der, arbejdet hos ham. Kan se ham fra min plads. Har set hans afgrøder gro hver sæson«.

Andrew Paulsen skrev på spørgsmålet, hvordan han vidste, han boede der: Har kendt ham i 8 år. Set ham gennemsnitlig en

gang om ugen. Har set ham arbejde på jorden og har set hans fremskridt. Véd han har gjort dem og ved, at han har boet der i al tid og lever der nu. Har 50 acres under kultur og har majs hver sæson.

De 120 acres lå i Garfield Township i Hamlin County mellem Lake Norden og Bryant. Senere flyttede familien og 10 levende børn (to døde) til Kingsbury County halvanden miles fra den danske kirke.

Min grandfather gav et stykke af de 120 acres land til kirkegården, hvor de begravede deres to børn. Det er interessant, at kirkegården, kaldet »Den skandinaviske Kirkegård«, har et hjørne for danskere, et hjørne for svenskere, et hjørne for nordmænd og et fjerde for finner.

At en familie på denne størrelse kunne leve i et hus på 12 x 14 fod med en hytte og tillæg må have været stressfuldt mildest talt. Et fotografi af dette hus viser tre tilbygninger, en af dem var et skur og en af dem kornmagasinet Det så ud som noget midlertidigt og ufærdigt, og det var det sikkert også!

Tilbage til rødderne i Thy

Som supplement til brevet fra Delores Jespersen lidt om hendes rødder i Thy:

Hendes forældre var Arnold Holmgaard og Ane Sofie Steffensen. De boede i Badger i Syd Dakota, hvor Delores blev født 12. december 1920.

Arnold Holmgaard var søn af Christian C. Holmgaard, født i Hurup 16. februar 1853, død i Amerika 8. november 1936, gift med Mette Marie Madsen, født et sted nær Thisted, død i Amerika 15. november 1940.

Ane Sofie Steffensen var datter af Peter Christian Steffensen. Han omtales i brevet som »grandpa«. Han var født 23. august 1861 i Nørhå. Adresse i dag: Stenbjergvej nr. 13.

Peter Christian Steffensen kom til Amerika i 1882 og tog land i Garfield Township, Hamlin County i Dakota 1884. Han blev gift med Else Kirstine Dahlgaard, født 29. marts 1866 i Snedsted. Hun var datter af Jens Dahlgaard og Bertha Marie Kobberø. Else blev konfirmeret 4. april 1880 og udvandrede til Amerika i en alder af 14 år sammen med sine forældre og mormor Maren Kobberø.

Else Kirstine og Peter Christian Steffensen fik 12 børn, deriblandt Ane Sofie. Familien flyttede senere til Kingsbury County, hvor Peter Steffensen døde 9. april 1914 og blev begravet på den skandinaviske kirkegård i Bryant, Syd Dakota. Her blev også hans efterlevende enke Else Kirstine begravet 2. november 1943.

Delores nævner i brevet, at »grandpa« Peter Steffensen fik overdraget 120 acres i Garfield Township i Hamlin County. Andre kilder fortæller, at indvandrere fik et areal på 160 acres, svarende til 160 tønder bygsædeland, som man regner med i Thy.

Det formodes, at ca. 25.000 danskere bosatte sig i Dakota. Mange af dem kom fra Thy. I følge Homestead-loven blev landet inddelt i counties og townships. Et areal på 6 gange 6 miles blev betegnet som township, beregnet for 144 familier og tilstrækkeligt til en skole og en kirke. Den første, der tog land i Badger i 1877, var Lars Christensen, født i Snedsted 1841.

Delores blev 7. juni 1941 gift med med Ronald Jespersen, født 25. marts 1916. Hans forfædre stammede fra Sydthy. Delores og Ronald boede i mange år i Eldridge i Iowa. Han var sekretær for Den lutheranske Kirke i Amerika, var med til at udgive tidsskriftet »Church and Life« og virkede som præst. Efter hans død 12. januar 1999 efter omtrent 60 års ægteskab bor Delores Jespersen nu i Des Moines. Hendes adresse er 1164 2nd Ave. Apt. 32, Des Moines, Iowa, USA.

I sommeren 2001 var Delores sammen med børn og svigerbørn i Thy. De fandt frem til, hvor hendes morfar Peter Steffensen var født i Nørhå. Endvidere var de i Hurup for at mindes, at det var derfra Christian Holmgaard var udvandret.

Delores var på turen til Danmark ledsaget datteren Diana, gift med Morty Christiansen, South Lake Tahoe, datteren Donna, gift med Steve Wetten og bosat i Des Moines. Endvidere var sønnen Dan Jespersen og hans kone Diane med på turen til »the rootes« i Thy.

Madsen-Jylland på Carlsberg

Af Jørgen Miltersen

Det blev i JUL I THY 2000 side 23 nævnt, at Madsen-Jylland var på Carlsberg i 15 år, inden han blev en stor bygmester i Thisted. Søren Miltersen, der er ansat på Carlsberg, Energi og Miljø-afdelingen, fik lyst til at granske i, hvornår Madsen-Jylland var ansat på bryggeriet. Carlsbergs arkivar, bibliotekar Ulla Nymand, fandt gamle protokoller frem, og deri stod det sort på hvidt, at Martin Christian Madsen, født i Snedsted 12. marts 1864, blev ansat på Carlsberg 1. august 1887. Han fratrådte tjenesten på Carlsberg 7. november 1902. Ved den lejlighed blev hans fødselsår rettet til det rigtige: 1866. I rubrikken for bemærkninger står der noget ulæseligt, formentlig fyrbøder, og derefter med tydelig skrift Kedepasser 20/2 02.

Martin Christian Madsen var født i Beersted, Snedsted Sogn. Efter skoletiden kom han først i smedelære i Stagstrup, derefter i Thisted. Han blev 7. september 1890 viet i Thisted Kirke til Dorthea Cathrine Pedersen, født i Vorring i Nors Sogn. Mens Martin Christian Madsen var i København, gav han sig til at handle med ejendomme, og da han flyttede til Thisted, købte han Hotel Jylland på hjørnet af Vestergade og Frederiksgade. Siden blev han kaldt Madsen-Jylland. Han tog initiativ til opførelse af en række ejen-

domme i Thisted. Han fik anlagt Margrethevej og Jyllandsallé. Til sig selv og familien lod han opføre den imponerende villa »Stjernen« på Jyllandsallé. I 1925 var han den

66	Shilde Madsen	Beersted	27 an	Søren Miltersen	Skarvadskvej, Skarvadskvej
	Hans Larsen	Broelund Lopp Auk	22 12 1860	Den 1. januar 1884	Den 1. Oktober 1888 Nordbyggervej Sjælland. Omgæst - paa Carlsberg hos Hr. Jørgen Miltersen
	Madsen M. Nielsen	Beersted M. Madsen Auk	28 3 1863	Den 1. juli 1887	Opst.
	Frederik M. Jensen	Beersted Kobæk Auk	26 11 1863	Den 11. juli 1887	Opst.
	Frank M. Jensen	Rold Odense Auk	17 11 1864	Den 1. august 1887	Skarvadsk.
	Frederik M. Nielsen	Lopp Skarvadskvej Auk	2 7 1864	Den 1. august 1887	Skarvadsk.
	Poul M. Nielsen	Broelundskvej	8 3 1862	Den 1. august 1887	Skarvadsk.
	Martin M. Madsen	Snedsted Thisted Auk	12 3 1866	Den 1. august 1887	Opst.

Udsnit af Carlsbergs protokol. Martin Christian Madsen står på nederste linie. Øverst Hans Larsen, der i 1888 kom i tjeneste hos Fru Jacobsen = Laura fra Thisted.

De ansatte på Gml. Carlsberg blev fotograferet i 1897 i anledning af 50 års jubilæet. Nr. 3 fra venstre i øverste række er sandsynligvis Martin Christian Madsen. Øverst til højre er indsat stifteren J.C. Jacobsen, der døde ti år før jubilæet. Under stifteren Søren Anton van der Aa Kühle, der blev leder af bryggeriet efter J. C. Jacobsens død. Foto stillet til rådighed af Carlsbergs arkivar, Ulla Nymand.

største skatteyder i Thisted Købstad. Hans kone døde i 1927 i en alder af 63 år. Madsen-Jylland blev 84 år og døde først i 1950.

På den side i protokollen, hvor Martin Christian Madsens tiltrædelse er nævnt, står øverst Hans Larsen fra Boeslunde i Sorø Amt, født 22/12 1860. Han tiltrådte 1. januar 1884 på Carlsberg. Fratrådte tjenesten 1. oktober 1888. Overgået til privat tjeneste hos Fru Jacobsen. Hovedbygningen. Tjener. Det var

året efter, at grundlæggeren af Carlsberg, J.C. Jacobsen, var død i Rom 30. april 1887. Fru Jacobsen var Laura fra Thisted, omtalt i JUL I THY 1997, datter af købmand Lars Hilman Holst, der havde en købmandsgård i Vestergade. Laura blev 24. oktober 1839 gift med J.C. Jacobsen. De fik sønnen Carl, som lagde navn til Carlsberg, da bryggeriet blev bygget på Valby Bakke. Laura døde i 1911 i en alder af 91 år.

Historien om en miskendt gave

Af Anders Skjødt, Pedersminde, Ås

Ved Thistedes 450 års købstadsjubilæum i 1974 skænkede Andelsbankens afdeling i Thisted kommunen en vandkunst, som var fremstillet af smedemester Peder Skammelsen i Skyum. Ved overrækkelsen til daværende borgmester Holger Visby på jubilæumsdagen 10. august udtalte afdelingsdirektør Anders Skjødt ønsket om en placering af den originale gave i indgangspartiet til det kommende nye rådhus til glæde for alle besøgende og medarbejdere. Vandkunsten var en slags springvand. Vandet sivede langsomt ned på en fejbladslignende bakke. Når den var fyldt, vippede den og sendte vandet ned på næste bakke i et roligt og afstressende tempo.

Under det senere igangværende rådhusbyggeri var vandkunsten i en kort periode placeret i Teknisk Forvaltning på det gamle gymnasium Munkevej 9.

Men vandkunsten må ikke være faldet i arkitekternes smag og blev derfor aldrig placeret i rådhusets indgangshal. Umiddelbart efter rådhusets indvielse i 1976 kontaktede daværende skoledirektør Orla Nielsen Vesløs Skole og foreslog vandkunsten anbragt dér. Oven i købet med løfte om, at støbningen af en sokkel til udvendig placering i skolegården kunne ske uden udgift for skolen!

Det fortalte skoleinspektør Henning Christensen, da jeg 26. juni i år besøgte skolen for at se, hvad der var blevet af vandkunsten:

»Når netop vi fik vandkunsten tilbudt, skyldes det sikkert, at Vesløs Skole i forvejen

Dette billede af vandkunsten blev taget ved Anders Skjødts ejendom Pedersminde i Ås en time før overrækkelsen til Thisted Kommune 10. august 1974. Til venstre smedemester Peder Skammelsen, til højre Anders Skjødt, der var afdelingsdirektør for Andelsbanken, nu Nordea-Unibank.

Anders Skjødt ved vandkunsten på Vesløs Skole 26. juni 2001. Foto: Hans Skjødt.

havde en ualmindelig stor samling af kunst, især lokal kunst, bl. a. af Poul Bahnsen, Ane Henriksen, Helga Thagaard, Susanne Tvermoes og Berit Øien«, forklarede skoleinspektøren.

Desværre viste det sig, at vandkunsten ikke var robust nok til at tage vind og vejr selv i skolegårdens lune hjørne, og reparationer fulgte. Den var heller ikke indrettet til genbrug af vandet, som i 1974 ikke var noget problem. Denne mangel på fremtidssikring blev først klar, da vandafgiften blev »opfun-

det« og steg og steg. Vandkunsten blev for dyr i drift, og skolen så sig nødsaget til at afmontere den og anbringe den i depot.

At vandkunsten i den situation kunne være blevet forsynet med en pumpe til genbrug af vandet, er åbenbart ikke faldet nogen ind. Det kunne ellers være sket let og for ganske få penge, siger en lokal smedemester, som kender vandkunstens konstruktion.

Til ære for fotografen og JUL I THYs læsere blev vandkunsten hentet frem i dagens lys den 26. juni 2001.

En hilsen fra maoriernes land

Af Henning Skov, H. C. Andersensvej 46, Viborg

Med årene er JUL I THY blevet et meget populært hæfte – ikke alene her i landet, men også i stigende omfang i udlandet. Som eksempel kan jeg her fortælle en spændende historie bag det billede, der ledsager denne artikel. Historien har sit udspring i Thisted.

I 1900-tallet boede der på Østerbakken 9 i Thisted en pottemager ved navn Emil Johannes Schatter og hustru Maren Jensen Olesen. De blev gift den 2. november 1901 i Skive. Parret fik en datter, som fik navnet Ida Margrethe Schatter. Hun blev født 21. januar

Ida, Carlo og Anne er flankeret af to maorier.

1917. Efter endt skolegang i Thisted flyttede Ida til Odense, hvor hun gennemgik en uddannelse til sygeplejerske. Hun blev gift med Carlo Christensen, der var ansat hos DSB i Fredericia. I 1953 emigrerede de til Australien, hvor de fik to døtre: Hanne og Anne.

Så springer vi langt frem i tiden. En sommerdag i 1987 ringede det på min søsters gadedør i Thisted. Uden for stod familien Christensen fra Australien med undtagelse af Hanne. Ida var skolekammerat med min søster, og de havde været veninder, så det blev et glædeligt gensyn, der blev fejret med maner – champagne! Den genetablerede kontakt blev opretholdt i de følgende år. Jeg sendte JUL I THY til familien Christensen i Australien hvert år, og min søster samlede en masse udsklip, som hun sendte til Ida.

Så skete der det, at jeg så en TV-udsendelse om maorierne. Den udsendelse betog mig meget. Det var unge mennesker, der sang meget smukt, og jeg fik lyst til at vide mere om dette folkeslag.

Jeg skrev til Australien, og i løbet af kort tid sendte Anne det billede, der er gengivet her. Ida, Carlo og Anne er flankeret af to maorier. Anne fortalte i et medfølgende brev, at hun havde været alene på besøg hos andre maorier, og hun blev helt forskrækket, da de optrådte med forskellige krigsdanse.

Maorierne var oprindelig et polynesiske folk, der formentlig i 12. til 14. århundrede indvandrede på New Zealand. Deres hovederhverv var agerbrug og fiskeri. De er berømt for kunstfærdige tatoveringer og træudskæringer. I vor tid er maorierne ligestillet med den øvrige australske befolkning, og de er repræsenteret i New Zealands parlament. Antallet af egentlige maorier er 5-doblet i vort århundrede og er nået op på omkring 230.000.

Så meget i anledning af det usædvanlige billede, Anne sendte til mig fra Australien. Det kan tilføjes, at hendes far, Carlo Christensen, døde i sommeren 2001 efter langvarig sygdom.

Pige fra Thy kom i Det adelige Jomfrukloster

Af Jørgen Miltersen

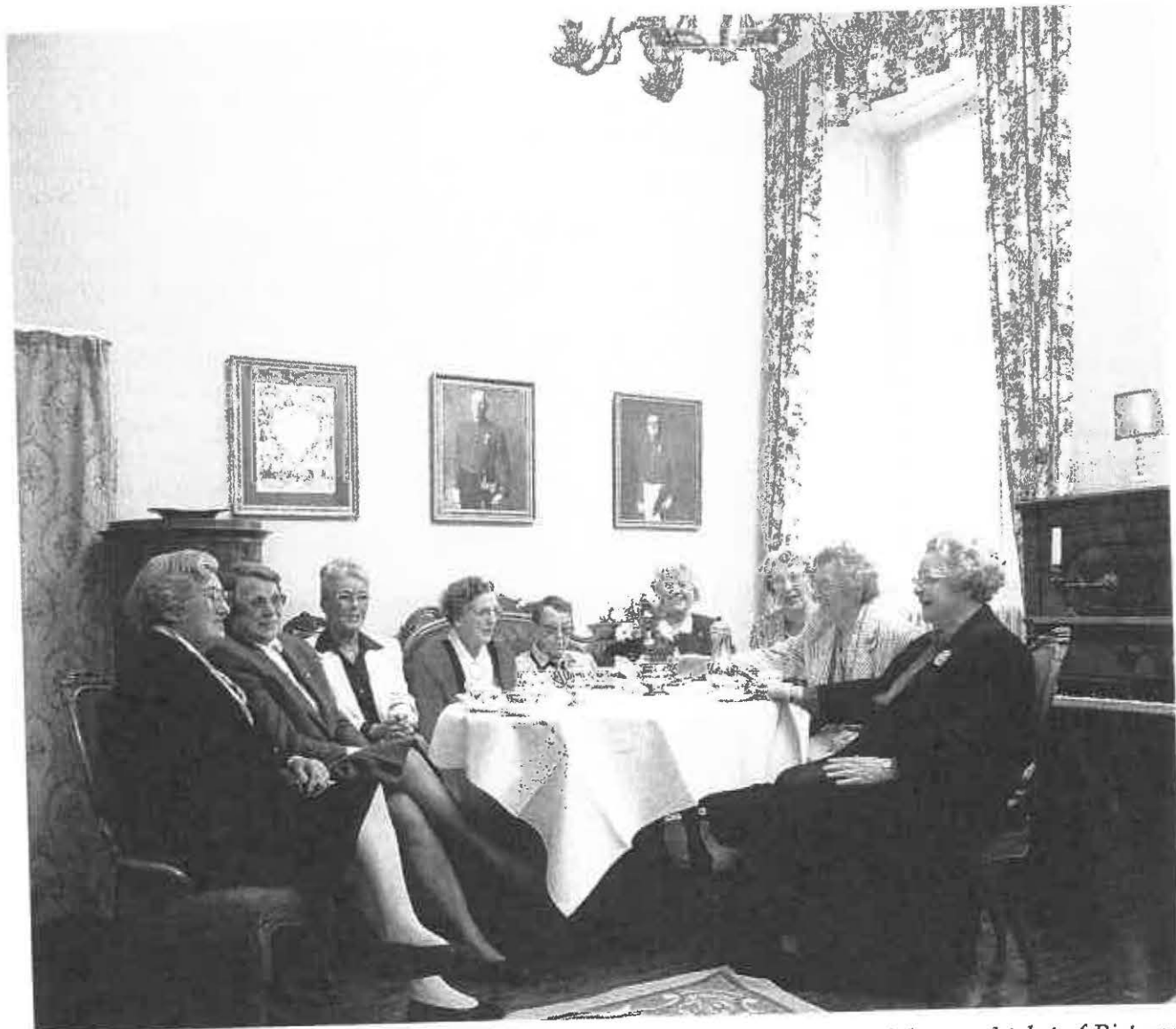
Dette billede er taget i Riddersalen på Roskilde Kloster – Den Skeel-Juel-Brahe'ske Stiftelse. Det er kommet i JUL I THY, fordi thyboer er med på billedet. Fra 1200 årene havde Sortebrødrene et kloster i Roskilde, og der var også et Sct. Agnes Kloster, men klostrenes gyldne tider sluttede med reforma-

tionen 1536. I 1600 årene fik to adelige damer, Margrethe Ulfeld, enken efter søhelten Niels Juel, og Berte Skeel, enke efter generaløjtnant Niels Rosenkrantz til Selsø, ideen til oprettelse af et jomfrukloster for adelens ikke mere så unge, attraktive døtre, der havde svært ved at blive fruer. De to adelige damer erhvervede

det, der var til bage af Sortebrødreklostret og Christian V underskrev 1699 statutterne for »Roskilde Adelige Jomfrukloster«. Stiftelsen bevarede ordet »Adelige« i 275 år indtil 1974, da der blev åbnet adgang for andre end adelige for at få klostrets 8 lejligheder udnyttet. Blandt dem, der er kommet på Roskilde Kloster, er Stinne Hove, født i Hillerslev 20. maj 1931, datter af Gerda Hove og sogneråds-

formand Jens Sunesen. I JUL i Thy 1999 og 2000 var Stinne Hove omtalt som den dynamiske sælger på Kunstcentret Lien i Hjortdal. Da hun fejrede sin 70 års fødselsdag i Riddersalen 20. maj 2001, sad adelige med ved bordet. Stinne Hove sidder ved bordenden bagest i salen. I forgrunden til højre hendes datter Gerda, der samme dag fejrede sin 50 års fødselsdag.

I anledning af Roskilde Klosters 300 års jubilæum 1999 blev udgivet en smuk bog med tekst af Piet van Deurs og mange billeder. Et af dem er fra Den røde Stue. Fra venstre Birte Münster, fru Gerda Lyndrup, fru Bente Jørgensen, komtesse Margrethe Ahlefeld-Laurvig, frøken Elsebeth Nordentoft, fru Stinne Hove, fru Bente Simpson, fru Marianne Ahlefeld-Laurvig og fru Judith Sandager Jeppesen. For driften af klostret står i dag Stig lensgreve Bille Brahe Selby, kammerherre, hofjægermester Erik Skeel og Frederik baron Juel Brockdorff. Klosterforvalter er major Bent Werther Andersen. Fra bogen »Roskilde Kloster«. Fremstillet af Grønlund's Forlag. Foto: Mikkell Grønlund.

fra det gamle album

Det første billede til Det gamle Album 2001 er kommet fra Nanna Kristensen, Hedegårdsvej 23, Svankjær. Det er taget på Skaksvej 16 i Klitmøller ca. 1980. Manden til venstre er mekaniker Christian Andersen, der boede på Skaksvej. Til højre Nanna Kristensens far, Cornelius Lyng, Bolwigsvej i Klitmøller. Cornelius Lyng var først filetskærer og senere pedel på Klitmøller Skole. Han døde i 1991 i en alder af 93 år. Billedet er taget af Helge Hjortdal, der i mange år har haft sommerhus i Klitmøller. Helge Hjortdal er i følge Kraks Blå Bog født i Thisted 3. april 1927. Han blev student fra Birkerød i 1946, cand. jur., ansat i Statsministeriet og ministersekretær 1956-64. Oplevelser fra tiden som sekretær for H.C. Hansen, Viggo Kampmann og Jens Otto Krag har han fortalt om i bogen »Tre røde konger set fra sidelinjen«. Efter tiden som ministersekretær blev Helge Hjortdal chef for Folketingets Bureau 1966, og han var Folketingets direktør 1990-94.

Dette billede er fra Anders Schousgaard, Vegendalvej 13, Thisted. Det er elever i 2. mellem A, Thisted Gymnasium, 1952. Forreste række fra venstre: Mary Poulsen, Anne Marie Pedersen, Bodil Bjerregaard, Bente Kerstens, Joan Christensen, Dorthe Lykke, Ingrid Gregersen, Irene Andersen og Inger Bjerg Poulsen. 2. række: Per Hald, Lars Folke, Ingrid Poulsen, Else Gramstrup, Elva Pedersen, Jørgen Vestergaard, Jørn Hygum Hansen og lærer Otto Peder Frederiksen, kaldet OF. 3. række: Jens Peter Toft Madsen, Jørn Christensen, Knud Erik Bækgaard, Poul W. Hansen, Mogens Nissen, Jørgen Andersen, Bjarne Dybdahl og Anders Schousgaard Hansen. Det bemærkes, at Aase Vestergaard ikke var til stede, da billedet blev taget.

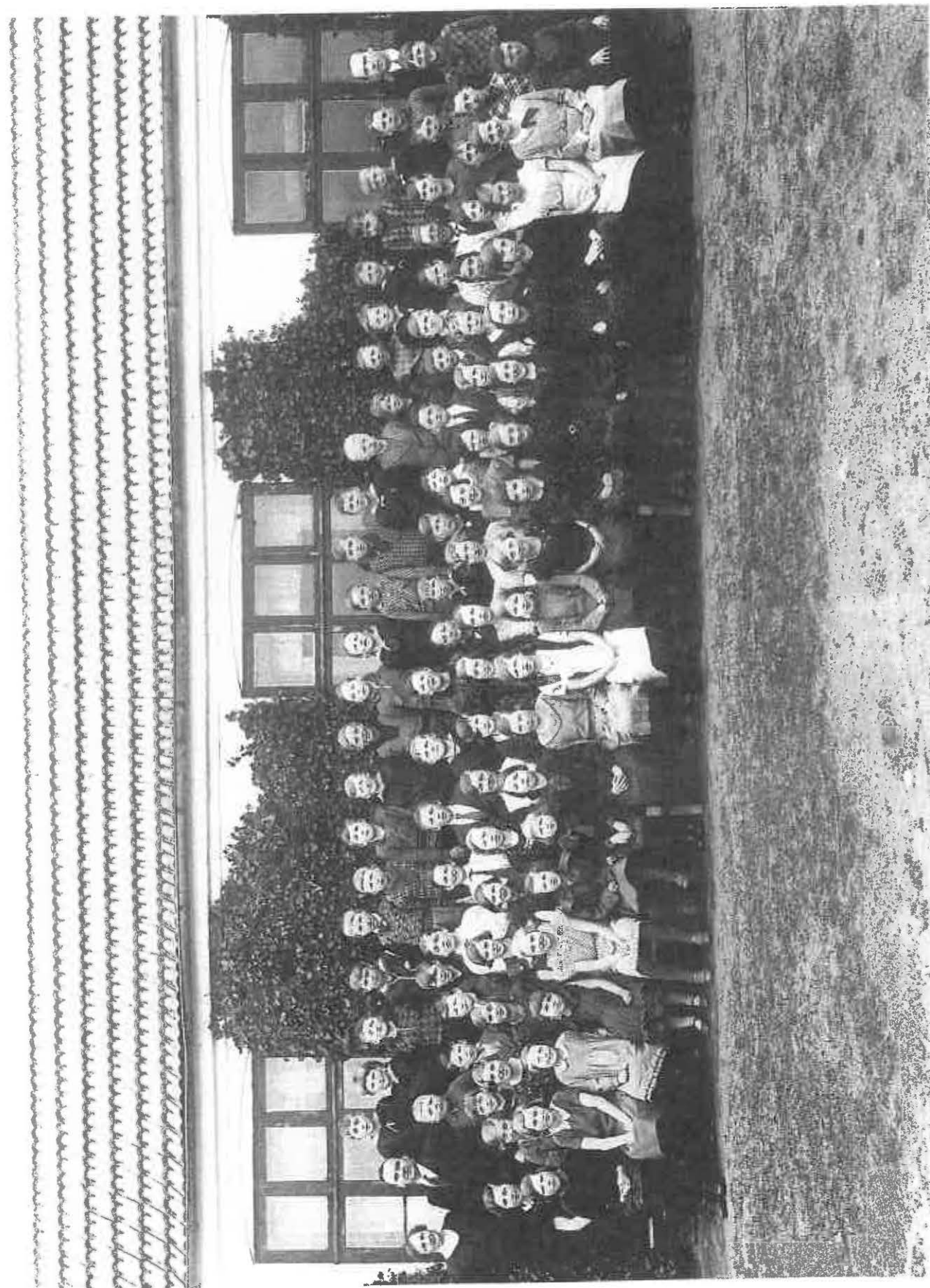
Forfatteren Søren Sørensen, Ellekrogen 28, Vedbæk, skrev til JUL I THY 1991 om sin barndom i Thisted. I år har vi fra Søren Sørensen modtaget nogle billeder fra Thisted sidst i 1940'erne. Søren Sørensen mindes opførelsen af Gulftanken ved fiskerihavnen og skriver: Min far, Gunnar Carl Sørensen (Singer-Sørensen – dengang boede vi på Strandvejen 51) var »sjakbajs« på betonarbejdet, sandsynligvis for ingeniør Bach. Far står yderst til venstre, og jeg tror det er mig yderst til højre – gutten, der står og kigger ned.

Søren Sørensen, Ellekrogen 28, Vedbæk, har sendt flere billeder fra Thisted 1940-50. Hans far, Gunnar Carl Sørensen, sidder som nr. 2 fra højre. Sjakket er sandsynligvis i færd med at grøfte på Aalborgvej. Det var muligvis det sjak, der lavede vejkrydset Østerbakken-Aalborgvej-Fårtoftvej-Vegendalvej i 1950. Nogle af folkene er gengangere fra Gulftanken. Søren Sørensen fik læreruddannelse, blev skoleinspektør og undervisningsinspektør i undervisningsministeriet. Siden 1995 har han navnlig forsket i den nordiske historie og været meget aktiv inden for Foreningen Norden. Han har hentet inspiration i Thy til flere af sine romaner og skrevet digte på thybomål.

Til dette billede har Søren Sørensen denne tekst: Det må være kolonihavefolkene på Kronborgvej. Far står barhovedet som nr. 7 fra venstre i anden række. Vi blev drevet fra havekoloni til havekoloni, fra Spangbergsvej til Engen. Den på højre side af Kronborgvej var den sidste, vi havde inden vi flyttede fra Thisted. I øvrigt lokaliteter, man kan følge i mine romaner og noveller.

Fra Gudrun Frøkjær, Tingstrupvej 6 B, Thisted. Sennels Skole 1935. Tekst på næste side.

Billedet side 36: Eleverne i Sennels Skole stillede op til fotografering sammen med deres lærere i 1935. Billedet er fra Gudrun Frøkjær, Tingstrupvej 6 B, Thisted. Hun har fremskaffet de mange navne – 87 i alt, og givet hver enkelt et nummer. Forreste række: 1. Edith Gregersen, 2. Hilda Kristoffersen, 3. Else Lyng, 4. Aase Madsen, 5. Gerda Jensen, 6. Magda Larsen, 7. Elly Kanstrup, 8. Mary Henriksen, 9. Ingeborg Poulsen, 10. Sofie Nielsen, 11. Jenny Fink, 12. Meta Kristensen, 13. Mary Hundahl, 14. Erna Andersen, 15. Grethe Gade, 16. Lis Andersen, 17. Nora Kanstrup, 18. Ingrid Johansen, 19. Gudrun Christensen, 20. Kristian Gregersen. 2. række fra venstre: 21. Ebba Skaarup, 22. Gudrun Frøkjær, 23. Ole Larsen, 24. Anna Pedersen, 25. Stinne Sørensen, 26. Klara Poulsen, 27. Martha Johansen, 28. Rigmor Kanstrup, 29. Inger Yde, 30. Ida Hundahl, 31. Mary Andersen, 32. Inger Nielsen, 33. Anna Bunk, 34. Edith Poulsen, 35. Anna Gregersen, 36. Annalise Bech, 37. Edith Oddershede, 38. Elisabeth Fink, 39. Elna Nielsen, 40. Kresten Dahlgaard, 41. Herluf Brandt. 3. række: 42. fru Madsen, 43. lærer Madsen, 44. Helmer Thøgersen, 45. Evald Sørensen, 46. Peder Grønkjær, 47. Herbert Larsen, 48. Viggo Pedersen, 49. Kristian Sørensen, 50. Aage Sørensen, 51. Holger Jensen, 52. Harald Gregersen, 53. Niels Malle, 54. Jørgen Knudsen, 55. Aksel Villadsen, 56. Knud Pedersen, 57. Alfred Sørensen, 58. Orla Zangenberg, 59. Evald Jensen, 60. Otto Sørensen, 61. Jens Larsen, 62. Hartvig Johansen, 63. Verner Møller, 64. Harald Kristoffersen. 4. række: 65. Børge Andersen, 66. Henning Andersen, 67. Gunnar Sørensen, 68. Helge Madsen, 69. Henry Jensen, 70. Richard Kanstrup, 71. Konrad Poulsen, 72. Harald Dahlgaard, 73. Hans Jørgen Mølgaard, 74. Viggo Oddershede, 75. Kaj Larsen, 76. Ib Lyng, 77. Svend Jensen, 78. Niels Sørensen, 79. Jacob Larsen, 80. Mogens Mølgaard, 81. Karlo Gregersen, 82. Tage Andersen, 83. Ejvind Malle, 84. Valdemar Jensen, 85. Mads Dahlgaard, 86. Viggo Møller, 87. lærer Jensen.

Egon Johansen, Legindvej 13, Hørdum, 7752 Snedsted, er blandt de flittige bidragydere. I år har han bl.a. sendt dette billede, som Kristian Frostholt, Sønderhå, har overladt til ham med denne tekst: Det er Damholm i Øster Hørdum (i dag inden Koldby byskilt). Billedet er fra ca. 1900, inden gården blev delt mellem to søskende. Den ene halvdel blev til »Østervang«, da murer Theodor Jensen giftede sig med en datter fra Damholm. Det må være det samme stuehus, der står endnu.

Elever, der gik ud af 9. B på Thisted Børgerskole i 1963, har været samlet tre gange siden, oplyser Henning Hjorth, Højtoftevej 108, Thisted. Dette billede blev taget, da eleverne mødtes sidste gang, den 25. september 1999, da én af pigerne, Bodil Hansen, fejrede sin fødselsdag. Siddende fra venstre: Aase Jensen (pigenavn Jespersen), Otterup, Dorrit Jonna Overgaard (Dige), Thisted, Mette Marie Korsgaard Jensen (Bredahl), Nykøbing Falster, Aase Sørensen (Bach), Thisted. Bageste række: Erland Jensen, Tved, Lennardt Tofte Nielsen, Thisted, Svend Larsen, Holbæk, Bjarne Andersen, Thisted, Bodil Hansen (Nystrup Andersen), Otterup, Henning Hjorth, Thisted, Bente Vibeke Nielsen (Thomsen), Borås, Sverige, Jørgen Dahl Andersen, Nørhå, Lisbeth S. Henriksen (Svalgaard), Nors, Gerth Haaning, Sennels, Ulla Skadhauge (Pedersen), Thisted, Jan Dinesen, Oslo, Aase Østergaard (Holm), Spendrup.

Dette billede fra ca. 1929 er kommet fra Inger Groth, Kronborgvej 97, Thisted, med følgende tekst: Min morfar, købmand Th. Christensen, havde købmandsgården Strandgade 5 i Thisted, nu Østerbakken 5. På det andet hjørne af Østergade ses Diges Købmandsgård. På modsat side lå »Det gamle Pakhus«, som hørte til købmandsgården i Strandgade. Det blev senere overtaget af Peter P. Hedegaard, Nørresundby.

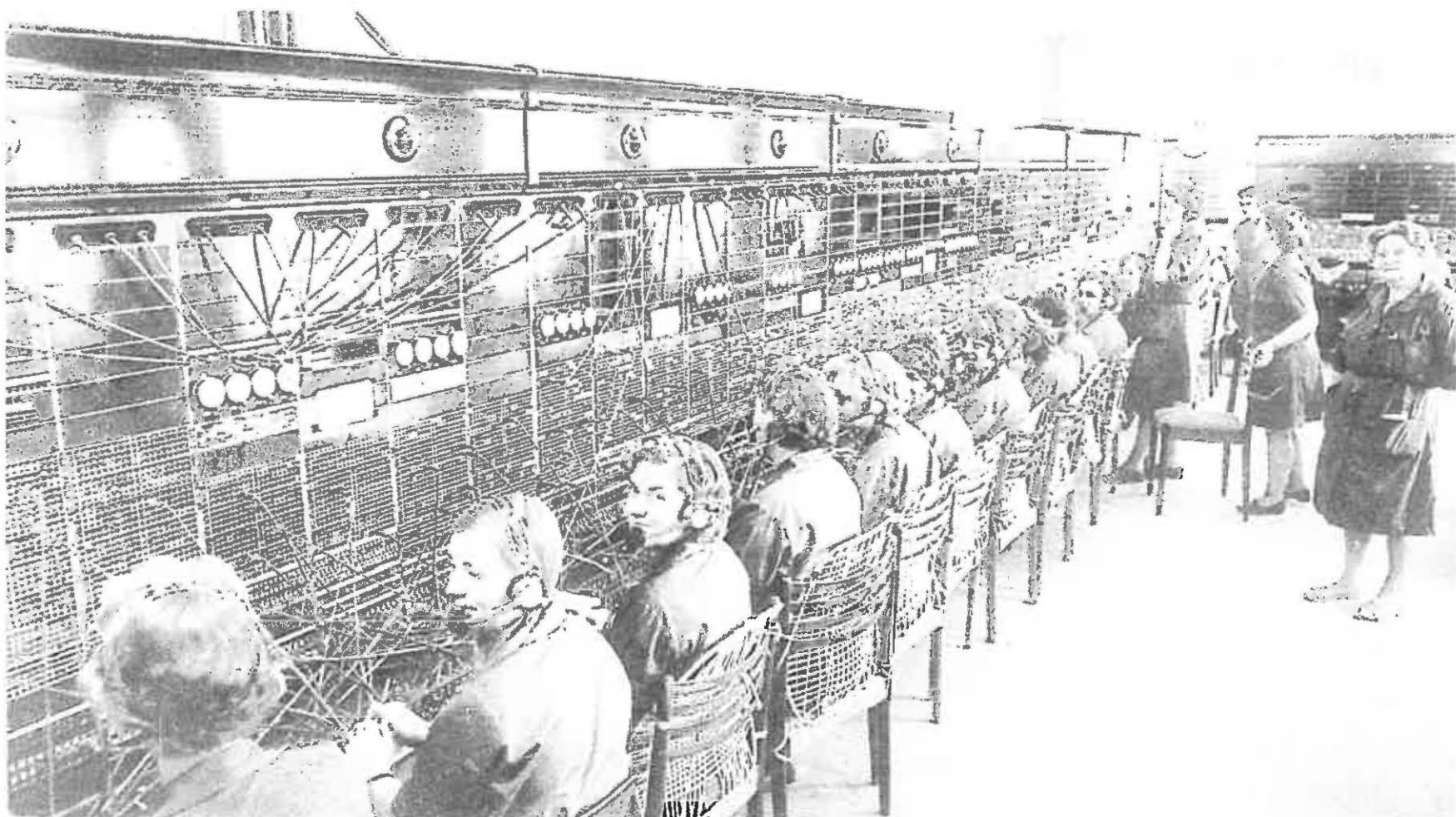

Læsere kom til hjælp, da dette billede havde været i JUL I THY 2000 med denne tekst: Ejeren af Hundborg Bageri, Karl Jensen, står i baggrunden med stråhat på. Til højre for ham brødkusk Jakob Jørgensen. Forrest til venstre med hue på en bagerlærling. Derefter Kristian, søn af slagter Jespersen, Hundborg. I forgrunden Gerhard Nielsen ved en maskine. Mon læsere af JUL I THY kan finde ud af, hvad det er for én? Verner Jørgensen, Dybdalsgade 6, Hundborg, sendte i november et brev med disse oplysninger: Den maskine, Gerhard Nielsen står ved, blev kaldt en afbrækker. Maskinen var hånddreven og blev brugt til rundstykker, tvebakker og horn, som bageriet selv bagte. I hver operation blev der 30 lige store stykker i blød dej. Det oplyser Otto Østergaard i Hundborg. Otto var lærling i Hundborg Bageri 1949-53 samt svend samme sted 1954-55. Otto Østergaard og hans kone har drevet bagerivirksomhed i Jylland i 33 år og har nu i ca. to år været bosat i Hundborg,

Fra Hadsundvej 13 i Astrup, 9510, Arden, har Inge Østergaard, født Frostholt, sendt dette billede fra en skolekomedie på Thisted Børgerskole 1949. Stående fra venstre Inge Frostholt, Poul Erik Poulsen, Frank Knudsen og Axel Møller Nielsen. Siddende yderst til højre

Lise Sørensen. Bag på billedet står der: »Hjertelig til lykke, Inge! Rigmor Schelle. Thisted, d. 26. marts 1950«. Til det kan føjes, at Rigmor Schelle i mange år var lærer på Børgerskolen. Billedet var en gave til Inge Østergaard den dag, hun blev konfirmeret.

Dette billede fra telefoncentralen ved Tordenskjoldsgade i Thisted blev taget den dag, centralen lukkede lørdag den 7. november 1970. Betjeningen af abonnenterne overgik til en automatcentral i en bygning ved Møllevvej. I Thisted fik de første telefon i 1880'erne. Den første telefoncentral blev indrettet i Hotel Royals bygning ved Storetorv. Fra et lille tårn udgik tråde til abonnenterne. Den næste central blev indrettet på Dragsbækvej nr. 32. Telefonhuset ved Tordenskjoldsgade blev bygget i 1915. Her blev der efterhånden brug for 65 omstillingsdamer, som blev ledige ved automatiseringen i 1970. 11 damer kom på andre centraler. 54 ønskede at blive i Thisted og så sig om efter andet arbejde. Billedet er fra Herdis Østergaard, Kappelstensvej 10, Thisted. Hun var i over tyve år ansat på telefoncentraler, først i Thisted, senere i Ø. Jølby og sidst i Hanstholm, hvor hun var i tre år, indtil Hanstholm blev automatiseret i 1972. Nr. 3 fra venstre er Ellen Olesen. Stående længst til højre forstanderinde fra 1966 fru Yhr (tidligere frk. Purup).

Olga Pedersen var forstanderinde på Telefoncentralen i Tordenskjoldsgade i Thisted fra 1942 til 1966, da hun blev afløst af fru Ingrid Yhr.

Dette billede fra Telefoncentralen i Thisted 1956 er af Herdis Andersen, senere Østergaard, Kappelstensvej 10, Thisted. Hun var i over tyve år ansat på telefoncentraler. Først i Thisted, senere i Ø. Jølby i tre år og sidst i Hanstholm i tre år. Hun var i Hanstholm, da denne central blev automatiseret i 1972.

På dette billede fra Telefoncentralen i Tordenskjoldsgade er det Anna Svoger, der sidder nærmest fotografen.

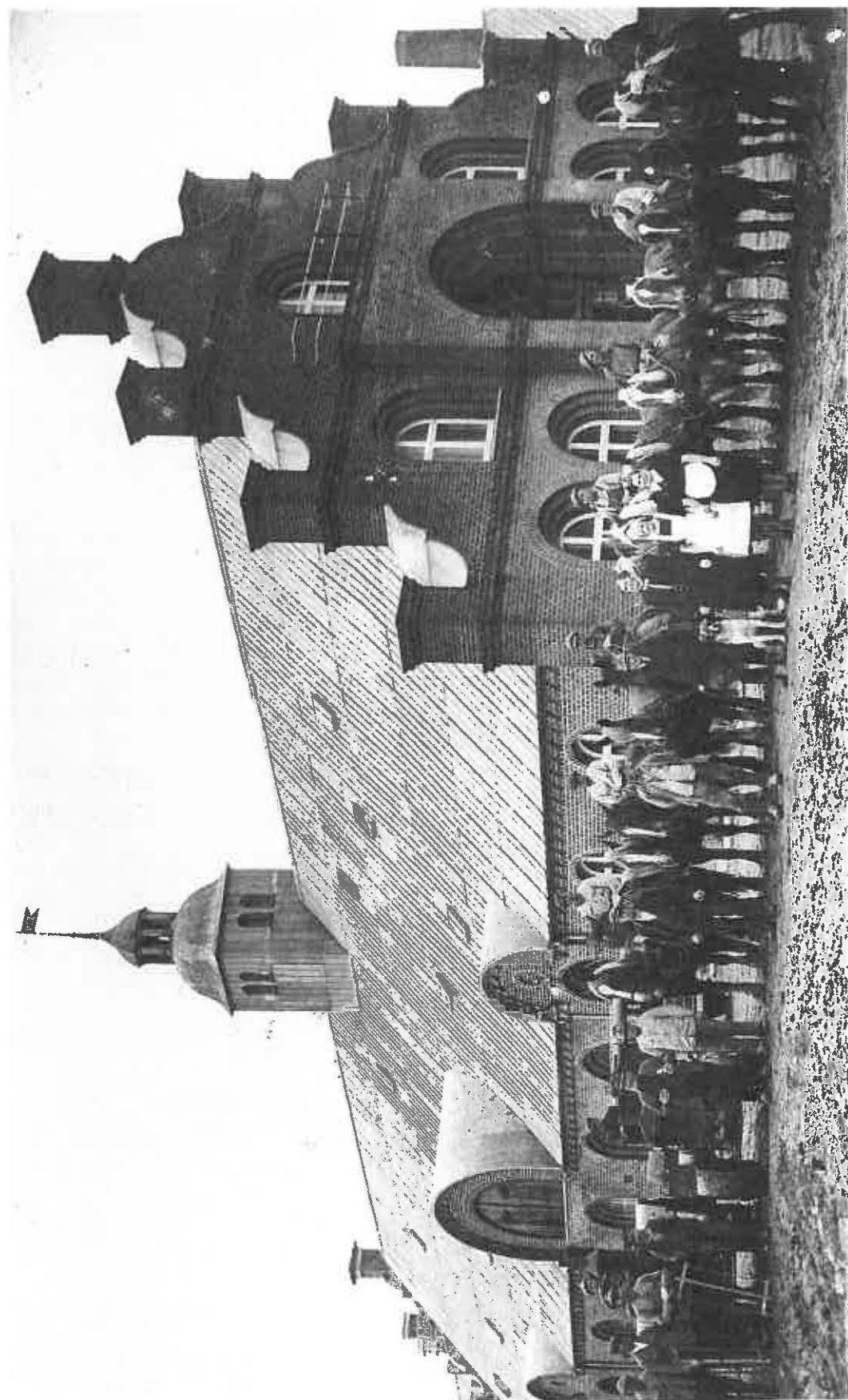
Aage Christiansen, Trollhättanvej 12, 9800 Hjørring, har gemt dette billede fra 1937, da elever i Thisted kommunale Mellem- og Realskoles 4. mellem var på udflugt til Haderslev. Han skriver: Billedet med de mange personer forestiller fra oven og ned, fra venstre til højre Aage Christiansen, Carlo Thomsen, Jørgen Hald, Poul Werner Jensen, Poul Nørgaard, Calle Søndergaard, Jens Mærkedahl, Lilly Thomsen, Else Andersen, Inge Agerholm, Grethe Andersen, Knud Damgaard, Poul Søndergaard, August Bruhn, Poul Ulriksen, lærer Jens Berg, Haderslev, fru overlærer Hundahl, Jakob Søndergaard, fru lærer Skov, Arnold Dragsbæk, Søren Anker Møller, Niels Hansen, Knut A. Knudsen, Robert Svalgaard, Thorleif Pedersen, Chr. Bundgaard, Jens Torp Madsen, Ib Jørgensen, Folmer Bjerregaard, Svend Kloster, Tekla Petersen, Anders Hove, Valborg Eriksen, Karen Larsen, Jørgen Dybeck, Ingrid Knudsen, Poul Damgaard, Hanne Thorrn, Ebbe Hundahl, Arne Christoffersen, lærer P. Skov, overlærer N. I. Hundahl, fru lærer Gerd Berg, Haderslev, en ukendt, Ove Andersen, Ole Hundahl, Arne Thomsen og Jørgen Skov.

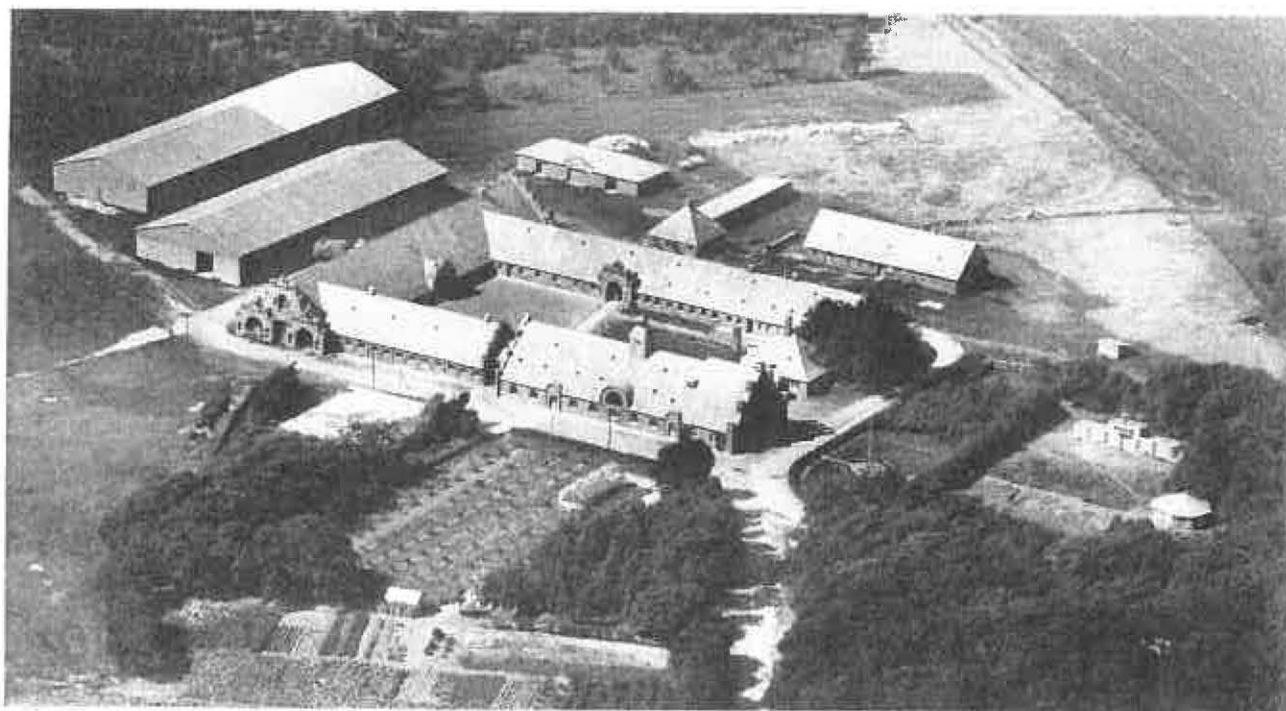
Fra Egon Johansen, Legindvej 13, Hørdum, er dette billede kommet med denne tekst: Billedet tilhører Kristian Frostholt, Sønderhå. Det er hans hjem, Kirsebærvænget nr. 1 i Koldby som det så ud omkring 1900. Her boede tømrer Mads Tandrup, der også virkede som bygningssagkyndig og senere som vejassistent i det sydlige Thy. Mads er kendt som arkitekten ved mange store byggerier: Rosvang, Irup, Hurup Skole, ligesom han stod for kromand Nyboes byggerier i Midtthty sammen med fætter, murer Nikolaj Tandrup fra Hørsted. Efter Mads Tandrup's død blev der afsløret en mindesten på Hørdum Kirkegård for sognets store søn. Ved samme lejlighed talte provst Dahl fra Hurup og læste Hans Tausens gamle digt om løgn og sandhed. Mads og hans slægt stammer fra gården »Enghove« i Jestrup (nedrevet). Mads havde skåret sine initialer i en stolpe i laden. Han havde indrettet tømrerværksted i østenden af huset til højre for den tofløjede dør. En senere ejer, Thorvald Møller, nedrev det gamle stuehus og byggede nyt.

Skomager Marius Reenberg var Hørdums original til op midt i 1900-årene, fortæller Egon Johansen. Han har fået billedet fra Preben Kjær, Koldby. Det er af Marius Reenberg i 1917, da han var soldat ved 10. Bataljons 4. Kompagni i Fredericia. Der fortælles mange historier om ham. For eksempel når hans kone var syg. Så ringede han til gamle Hvass Hansen i Koldby og sagde: Det er mig! Flodhesten er blevet syg. Eller når han skulle bestille tid for hende ved damefrisøren: Det er mig! Kan jeg få geden krøllet. En forvirret assistent vendte sig om og spurgte indehaveren af forretningen: Hvad er meningen? Åh, det er bare skomageren. Giv ham en tid!

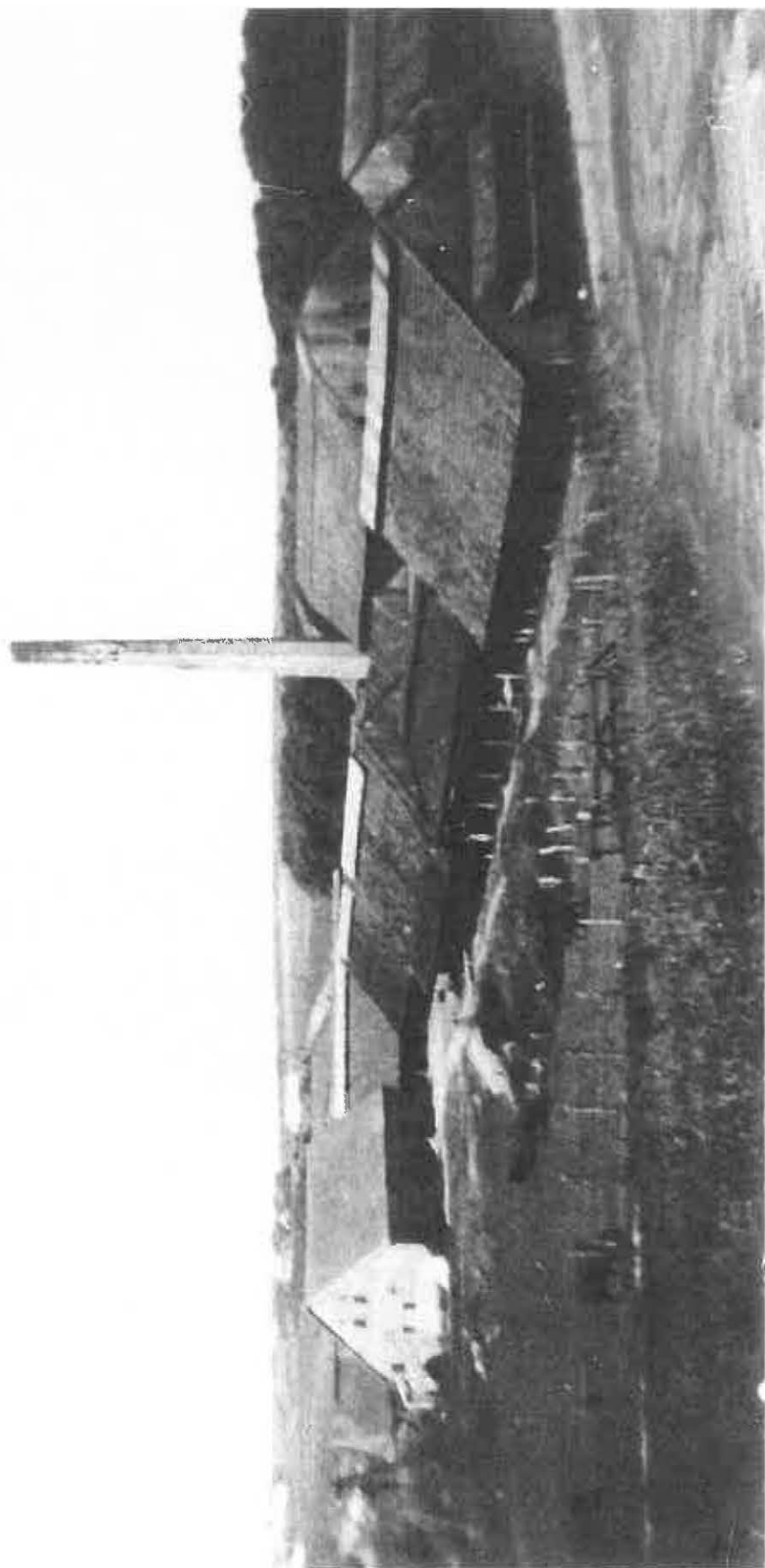
Dette billede fra Egebaksande i Vang Sogn blev taget i 1942, da dyrlæge N.L. Toft var ejer af gården. Billedet er fra Aage Jensen, Egebaksandevvej 4. Han arbejdede i flere omgange på gården, først som traktorfører, og det blev til 35 år i alt. Han er ikke selv med på billedet, men giver følgende oplysninger: Stående fra venstre Kr. Madsen, Jens Jeppesen, Marius Jensen, Marius Hansen, bestyrer Andersen far Lars Andersen, Jens Christensen, Peter Fink, Jens Madsen, bestyrer Andersen og hustru. Tjenestepigerne Anna Nielsen og Karen Madsen. Helt ude til højre forvalter Justesen. Bagest på den første traktor Harry Pedersen, kaldet bif. På den anden traktor Elmer Jensen. På hestene fra venstre Sigfred Møller Pedersen, Emil Sørensen, Karl Morsing, Marius Nielsen, Sigvard Jensen og bestyrer Andersens sønner Poul og Svend.

Dette luftfoto af Egebaksande blev taget af Sylvest Jensen, Hillerød, i 1946. Egebaksande blev i 1860'erne opført af kaptajn Jagd, der i 1863 fratrådte som telegrafbestyrer og gav sig til at udtørre Sjørring Sø. Han solgte Egebaksande i 1870 til kultusminister J. F. C. Scavenius. Fra 1903 var J. P. Hansen ejer frem til 1928, da gården blev solgt til E. Dahm og dyrlæge N. L. Toft. Fra 1934 var dyrlæge Toft eneejer. Egebaksande ejes i dag af dyrlæge Tofts datter, Grethe Stief.

Ved Faddersbøl Bro på et hjørne af jord, der har hørt under Egebaksande, blev 14. august 1995 afsløret en mindesten for Kaptajn Jens Christian Henrik Claudius Jagd. Verner Poulsen fortalte først om Kaptajn Jagds store indsats i forbindelse med afvandingen af Sjørring Sø, og så blev afsløringen foretaget af Kaptajn Jagds sønnesøn, Svend Jagd (til højre). Han havde taget sin søn Henrik (til venstre) med til Faddersbøl. Stenen bærer følgende indskrift: »Kaptajn J. C. H. C. Jagd 1821 - 1895. Lod denne kanal grave og udtørrede Sjørring Sø 1860. Han opdyrkede herefter de 850 ha søbund«. Foto: Jørgen Miltersen.

Dette billede af Landlyst Teglværk i Torp vest for Thisted er udlånt af Mogens Brix, Højtoftevej 69, Thisted. Det første teglværk blev anlagt i 1848 af en mand ved navn Aagaard, oplyser Mogens Brix. Det var et håndstrygerværk med hestegang. Min bedstefar, Anton Emil Brix, overtog teglværket i 1875. Han stod som ejer, indtil han døde i en alder af 93 år i 1946. Da havde min far i en årrække stået for driften. Min far, Peder Brix, ejede teglværket, indtil han i ca. 1965 solgte det til Poul Rysgaard fra Snedsted. Derefter eksisterede teglværket, indtil driften blev stoppet i 1972-73. Mogens Brix mener, at billedet blev taget i forbindelse med hans bedstefars 90 års fødselsdag.

Leif Heskjær, der i mange år arbejdede på Landlyst Teglværk, fortæller: Jeg var første gang på teglværket i årene 1951-53 og derefter 1963-79. Jeg begyndte som »triller« med trillebør og kom senere i lergraven. Teglmesteren var en ældre mand, en tysker, der hed Büching. Han havde en bror, der hed August og var brænder. Endvidere var Jens Snæver Andersen og Gerald Kristensen brændere. Manden, der lagde ler i maskinen, hed Wolfgang. Han var også tysker. Så var der én til at skære stenene og fire trillere, en timelønsmand og altnuligmand Ejgil Andersen. Endvidere seks mand ved ovnen – tre til at sætte sten ind og tre til at tage ud. Reinholt Snæver Andersen rankede dem. Det var betegnelsen for, at han satte sten på skrå oven på hinanden i ovnen. Chr. Sørensen og jeg kørte dem ind. Til at tage ud af ovnen havde vi Karl Fjeldgaard, Villy Hansen og Henry Kold. På billedet af teglværksarbejdere på Landlyst 1964-65 ses fra venstre Villy Hansen, Jens Klausen, Aage Jensen, Leif Heskjær, Chr. Sørensen og Karl Fjeldgaard. Leif Heskjær, der i nogle år drev landbrug, først i Hørdum, senere i Sjørring, bor nu Hundborgvej 53 i Thisted.

Fra venstre Aage Jensen, Chr. Oddershede, Leif Heskjær og Karl Heinz Møbius, kaldet Bubbi. Pigen er Bubbis niece.

Bubbi, Chr. Oddershede, Leif Heskjær, Aage Jensen og Bubbis søsterdatter. Bubbi blev musiker og drev i nogle år Basses Kro.

Sognepræst Axel Sjølander havde sit første hold konfirmander i Thisted i 1950. De blev konfirmeret 26. marts. Billedet er fra Inge Østergaard, født Frostholt, Hadsundvej 13, Astrup, 9510 Arden. Hun kan ikke huske alle navne, da nogle var fra Skinnerup, men heldigvis var der hjælp at hente hos typograf Søren Pedersen, Kronborgvej 67, der fik yderligere hjælp ude i byen hos Poul Erik Poulsen. Bageste række fra venstre: Elo, en ukendt, Jens Kristian Sørensen, Søren Pedersen, Finn Kristensen, Jørgen, Finn Korsgaard Christensen, Christian Tilsted, Poul Erik Poulsen, Knud, Børge Christensen, Kaj Kristensen og Martin Christensen. Midterste række: Folmer, Svend Aage, Peder, en ukendt, Verner Larsen, Laura, Ella, Ruth Korsgaard Christensen, Inga Bach Larsen, Laura, en ukendt, Nimna, Else Margrethe Nielsen og pastor Sjølander. Forreste række: En ukendt, Inga Pedersen, Birthe, Etlly, Else Kyndi Christensen, Aase Mathiassen, Inge Frostholt, Grethe Reenberg, Inger Bedsted, Jonna Iversen, Nancy Eliasson og Inger Elisabeth Hundahl. Pastor Axel Sjølander, født i Randers 1913, var residerende kapellan i Thisted og sognepræst i Skinnerup 1949-66, fra 1966 til 1979 sognepræst i Bregninge på Tåsinge.

Billederne på denne side er fra Eva Søndergaard, Tilstedvej 19. Hun har gode minder knyttet til brødudsalget i hjørneejendommen lige over for Hotel Aalborg. Det blev drevet af Elfrida Kristensen, der havde været defektrice. Hun står uden for brødudsalget i hvid kittel sammen med et par børn, men ikke hendes egne. Hun var ugift og havde ingen børn. Eva Søndergaard mindes brødudsalget fra de år, hun var ansat på sygehusets vaskeri 1947-52. De ansatte gik gerne til brødudsalget sidst på dagen, når de kunne få brød for næsten ingen penge. Elfrida Kristensen havde lejlighed oven på forretningen med udsigt til Storegade. En søster og hendes mand, Otto Hansen, boede i samme hjørneejendom med udsigt til havnen. Ved siden af Hotel Aalborg lå det eksklusive Jensbys Pensionat. Da det blev revet ned i 1964, blev der frit udsyn til Petrus Beyer Logens bygning.

I denne lejlighed boede Elfrida Kristensens søster sammen med sin mand, trykker Otto Hansen. Efter søsterens død blev Eva Søndergaard hjemmehjælper hos Otto Hansen, der ses i vinduet. Hånden, der er malet under vinduet, viser vej til A. Henriksens værksted.

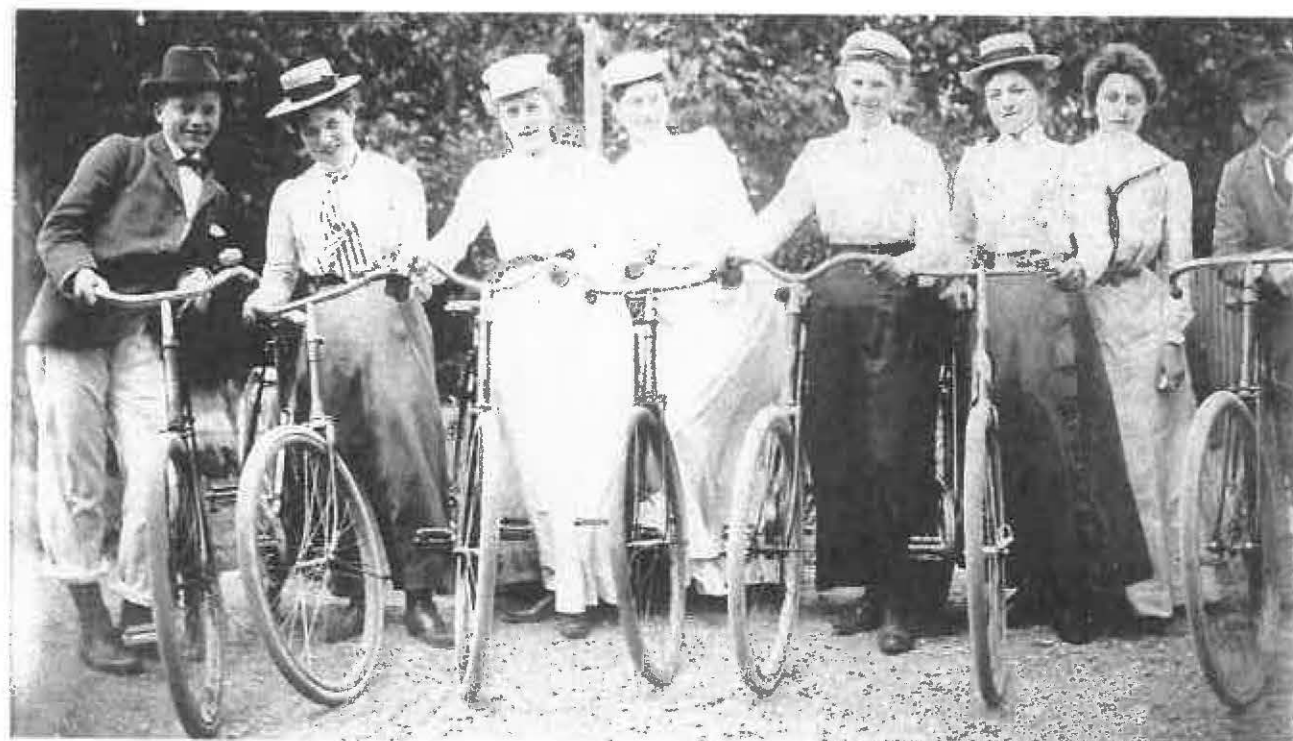
Elfrida Kristensen, Storegade 26, Thisted. I pas fra 1966 opført som fhv. detailhandler, født 19. marts 1902. Højde 171 cm, mørkeblond, grå øjne. Ingen stempler i passet bortset fra »Politimesteren Thisted Købstad m.v.« Underskrevet af politifuldmægtig E. Kølln.

Dette billede fra Thisted Amts Tidendes ekspedition er indleveret af Anne-Marie Poulsen, Solhøjvej 49, Thisted. Det er fra 1957, da der var ekspedition i lokalet til venstre for hovedindgangen, hvor nu reklamekonsulenterne sidder. Til højre havde redaktøren sin privatbolig. I forbindelse med redaktørskifte 1962 blev privatboligen indrettet til ekspeditionen. Seks medarbejdere er med på billedet, der blev taget for 44 år siden. Fra venstre fru Rigmor Iversen, Inga Nielsen, stående ved skranken Anne-Marie Poulsen (født Sørensen), siddende frk. Johanne Tøttrup og bogholder Chr. Jensen. Stående for enden af skranken Henny Hebsgaard, der taler med en kunde. Pigen foran, der taler med Anne-Marie Poulsen, er sognepræst Erich Jessens datter Lise, som er bosat i Paris. Thisted Amts Tidendes redaktør efter M. Aaberg var fra 1933 J. J. Lustrup. Han blev afløst af Chr. P. Fogtmann 1. oktober 1962. Avisen skiftede navn til Thisted Dagblad i 1970, da Thisted Amt blev nedlagt. Siden 1. juni 1985 har Hans Peter Kragh været chefredaktør.

De blev konfirmeret i Klitmøller Kirke 1. april 1951. Bageste række fra venstre Erik Andersen, Julius Lyhne Andersen, Lars Chr. Frost, Anni Frost, Inger Krogh, Ruth Kristiansen, Ruth Andersen, Villy Dragsbæk, Krestian Olsen og Erik Odder. Forreste række Rita Andersen, Anny Andersen, Emma Johansen, Herdis Kristiansen, Rosa Bach, Nanna Lynge, Jenny Jensen, Merry Grønkjær og Karin Due. Klitmøller hørte dengang under V. Vandet. Sognepræst i Vester og Øster Vandet var 1946-62 Jens Peter Christensen. Han brækkede et ben inden konfirmationen, og så måtte provst Hjortsvang, Sjørring, træde til, fortæller Nanna Lynge, nu Kristensen, Hedegårdsvej 23 i Svankjær.

Dette billede, der er udlånt af Sydthy Egnshistoriske Arkiv, Biblioteket, Søndergade 1, Hurup, er fra 1908. Kvinderne var trods de lange skørter begyndt at vove sig op på en cykel, og så sikrede de sig eskorte af to mænd.

Børge Larsen, Merianvej 11, 8240, Risskov, har sendt dette billede af elever i Tingstrup Skole. Han mener billedet er fra 1946 og skriver: Jeg er interesseret i kontakt med gamle elever. Han husker navne på de fleste og har sat numre på: 1. Frk. Christensen, 2. Jørgen Andersen, 7. Henny Madsen, 8. Leif Nielsen, 10. Jørgen Christensen, 13. Henry Larsen (min bror), 18 lærer Ingemann Høyrup, 19. Svend Jensen, 20. Rosa Poulsen, 21. Mary Christensen, 22. Peder, 23. Grete Larsen (min søster), 24. Grethe Andersen, 25. Else Tousgaard, 26. Niels Chr. Landbo, 27. Erling Madsen, 28. Knud Erik Christensen, 29. Karl Eigil Christensen, 30. Børge Larsen (mig selv), 31. Jens Jensen, 32. Knud, 33. Egon Zeffing, 36. Bodil Riis, 38. Svend Aage, 41. Svend Aage Kristiansen, 45. Alice Overgaard, 47. Mette Jensen, 48. Svend Oluf Christensen, 49. Jens Jensen, 50. fru Høyrup, 51. Folmer Høyrup, 52. Elin Pedersen, 53. Anna Margrethe Klitgaard, 54. Hanne Jensen, 55. Birgit Høyrup, 56. Svend Eiler Gregersen, 57. Kristian Falksen, 58. Gerda, 59. Inger Hundahl, 60. Karen Nielsen, 61. Else Mad-jensen, 62. Laura Madsen, 66. Tage Andersen, 67. Henning Christensen, 78. Jutta Overgaard, 79. Irene Zeffing, 81. Bøgh Klitgaard, 84. Bente Jepsen, 85. Kaj Landbo, 86. Herluf Gregersen, 88. Bent Christensen, 89. Peder Poulsen, 90. Ingrid Søgaard, 91. Birgith Frost, 93. Per Noes, 96. Mogens Høyrup, 97. Inge Noes, 98. Karna.

»Thycyklen« blev fremstillet i denne hjørnebygning i Vestervig, som Laurids Kappel lod opføre først i forrige århundrede. På huset står der »Thy Cykle & Luftringeværksted«. I 1903 indrykkede Laurids Kappel denne annonce i Thisted Amtsavis: »Thy Cykler er de eneste, som kan sælges med to års virkelig garanti. Ovn-lakering, fornkling samt hvilken som helst cyklereparati-on, både med skårne og drejede gevind udføres«. Billedet er fra et postkort, som bag på havde denne tekst: »Den bedste Cykle det er Thy. Paa den bør alle køre. Den løber let fra By til By, endog i daarligt føre. I modvind og mod Bakkens Top. Den farer hurtig let derop, ja, det udtaler flere, hvem kan forlange mere. L. Kappel«. På motorcyklen foran huset sieder Laurids Kappel med fru Maren Kappel i sidevognen.

»Lindahlsminde Skole. Lærer Sparevohn med familie«. Mere står der ikke som tekst til dette billede fra arkivet på biblioteket i Hurup, men takket være hjælp fra mange: Elly Mardal, Uggi Larsen, Bjarne Jørgensen og Alfred Rasmussen lykkedes det at finde frem til et barnebarn: Kirstine Sparevohn, København. Billedet er formentlig taget i 1883, da Vilhelm Sparevohn blev lærer på Lindahlsminde Skole efter at have været lærer i Tåbel.

Han sidder ved bordenden til højre. Den tykke dame til venstre er ikke hans kone, fremhæver barnebarnet. Min bedstemor Kirstine, som jeg er opkaldt efter, var en høj, flot kvinde. Det er formentlig hende der sidder i midten. Ved siden af den tykke sidder min faster Sigrig, der blev musiklærer i Viborg. Stående min faster Agnes, der blev gift med lærer Grøn i Villerslev. Deres søn Arne Grøn blev lærer i Thisted. Mine bedsteforældre i Lindahlsminde fik fem børn: Kristiane, Karoline, Agnes, Holger og Viggo, min far. Han var i 40 år møbelsnedker med forretning ved Vestervig Kirke. Min mor, Kirsten, var datter af købmand Lauridsen i Krik. Min bror Vilhelm, der overtog fars forretning, døde i 1991. Jeg er fra 1923, tog realeksamen i Hurup, blev uddannet i en manufakturforretning i Vestervig, kom til København, blev gift og fik en datter. Jeg bor i dag alene på Frederiksberg, Roskildevej 116, 5. sal til højre. Kaffekanden, som man kan se på bordet i haven ved Lindahlsminde Skole, står i dag til pynt hos mig.

Elever i Kallerup Skole ca. 1943. Billedet er fra Ronald Kristensen, Hedegårdsvej 23, Svankjær. Øverste række fra venstre: Henning Thomsen, Thea Jensen, Folmer Andersen, Ella Thomsen, Erling Kristensen, Ragnhild Thomsen, Inge Søgård, Ester Jørgensen, Anna Råby. 2. række: Lærer Eriksen, Jens Chr. Dige, Åge Jensen, Henny ?, Karen Pedersen, Eva Pedersen, Johanne Svendsen, Martha Block, Anna Brogård, fru Eriksen. 3. række: Erna Kristensen, Arne Kristensen, Valdemar Thomsen, Ingrid Sørensen, Hans Jørgensen, Ejgil Thomsen. 4. række: Else Andersen, Børge Sørensen, Ernfred Kristensen, Ejnar Jensen, Ronald Kristensen, Alfred Block, Ester Andersen. Forreste række: Frode Kristensen, Johannes Jensen, Annelise Uhrbrand, Gudrun Andersen, Mette Thomsen.

Tåbel Idrætsforenings dilettanter 1948-49. Billedet er fra Jens Nielsen, Vestergade 33, Vestervig. Bageste række fra venstre: Alfred Hansen, Hakon Jørgensen, Karl Boll, Elin Nilsson, Mejner Jensen, Bent Jensen, Herdis Jørgensen, en ukendt, Svend Steffensen, Edith Thorsted, Niels Tølbøll (bestyrer). Forreste række Marius Thorsted, Jens Nielsen, Gerhard Andersen, Leo Jensen, Mary Christensen og Jens M. Jensen.

Eleverne i Årup Skole stillede op til fotografering i 1938 sammen med lærer Peter Sørensen og frue. Billedet er fra Egon Holm, Stokkeby Landevej 5, Ærøskøbing. Bageste række fra venstre: Henry Jepsen, Poul Erik Jespersen, Karen Marie Thomsen, Marie Bredal, Henny Kirk, Anne Marie Clausen, Anne Lise Bredal, Svend Holm, Harry Larsen. Næste række: Magnild Svankjær, Peter Sørensen, Gudrun Poulsen, Emma Larsen, Ida Kvejborg, Kristian Yde, Anders Knudsen, Viktor Brandhøj. Næste række: Maja Kristensen, Thyra Thomsen, Ruth Pedersen, Edith Larsen, lærer Sørensen og frue, Jenny Poulsen, Inger Poulsen, Egon Holm. Forreste række: Robert Krogsgård, Villy Kirk, Inga Christensen, Astrid Kvejborg, Thomas Kvejborg, Helmer Larsen, Emil Ninn, Kristian Poulsen og Aksel Svankjær.

Billederne på denne side er kommet fra Israel – fra Oskar Strauss i Yokneam. Til JUL I THY 1998 fortalte Oskar Strauss om 13 tjekkiske jødebørn, der på initiativ af Kvindernes Fredsliga fik ophold i Thy i 1939. Senere kom der også jødebørn fra Østrig og Tyskland. Da Danmark blev besat af tyskerne 9. april 1940, var det usikkert at blive her. Sverige blev et foreløbig mål. Palæstina det endelige. Det første billede er taget i juli 1940, da der var afskedssammenkomst i Hillerslev Præstegård. Børnene kom dog ikke af sted på grund af vanskeligheder i forbindelse med, at tyskerne erobrede Paris. I november gav tyskerne pludselig ordre til, at alle udlændinge skulle forlade Jylland i løbet af 24 timer. Jødebørnene kom med tog fra Thisted 26. november. Fru Dagmar Lustrup fra Kvindernes Fredsliga sørgede for plads til børnene på Fyn, og det lykkedes 5. december at få dem videre til Sverige. Den 24. december nåede de til Palæstina og fik ophold i kibbutzen Geva.

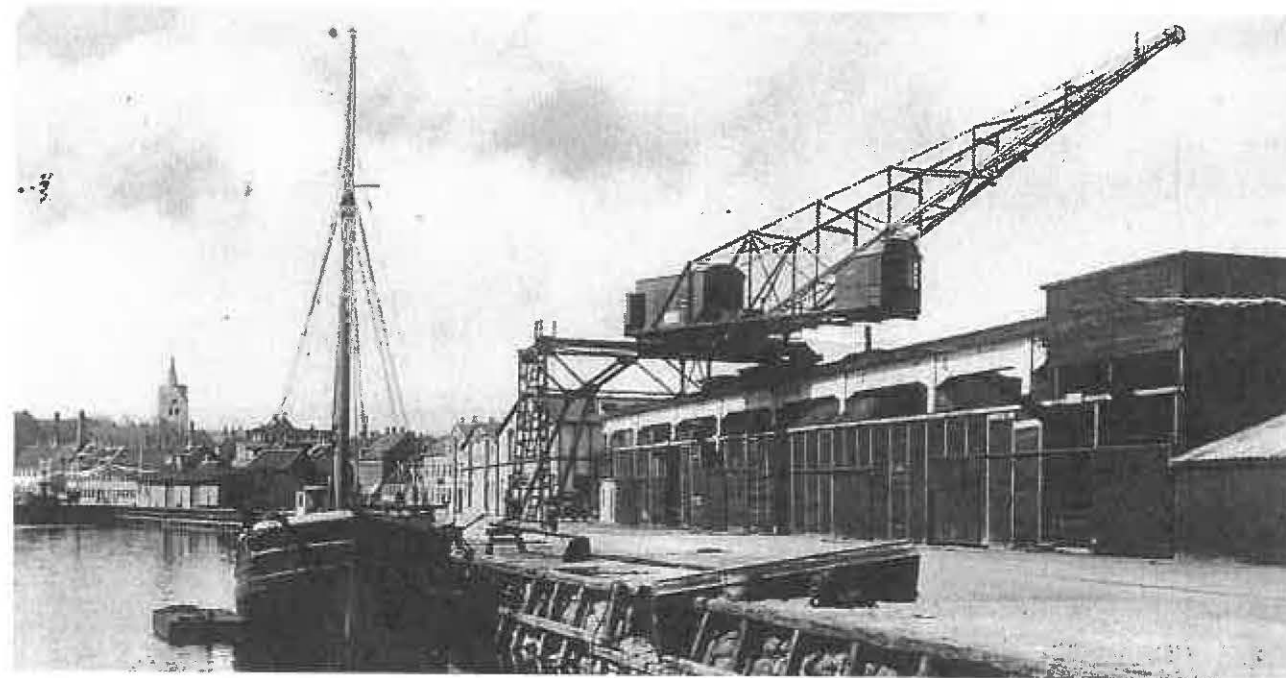
Næste billede er fra Hillerslev Præstegård, hvor jødebørnene fik danskundervisning hos sognepræst Vagn Berg og frue. En jøde, der var engelsk statsborger, Jizchaki, underviste dem i hebraisk. Han flygtede til Sverige og planlagde jødebørnenes rejse til Palæstina. Oskar Strauss blev i 1946 gift med Malka Schneidmann fra en landsby i Jordandalen. I 1952 fik de deres hjem i Yokneam, hvor tre børn voksede op: Ami, Udi og Mira. Dette billede tog Oskar Strauss i april 1968, da han var på besøg sammen med sin kone. Fra venstre Malka, Dorthea Poulsen, fru Berg og Vagn Berg. Malka døde i 1995.

Øverst til højre: Jødebørnene var i Thy i et års tid fra november 1939. Den 16-årige Oskar Strauss fik ophold på Hov Planteskole hos Kristian og Dorthea Poulsen, der ses her sammen med to børnebørn, døtre af Astrid og Egon Vandet, Thylandsvej 53. Mellem dem Karin, gift med Thorkild Agesen. Forrest Grethe, gift med Børge Mikkelsen. Billedet er taget ca 1956 i Hov.

Nederst: Fra Hov Planteskole snevinteren 1939-40: Kristian og Dorthea Poulsen, Oskar Strauss, gartnerieleven Petersen og Werner Jespersen. Oskar Strauss mindes juleaften 1939, da man fra Hov kørte til Sennels Kirke i hestetrukken slæde: På himlen var der stjerner og nordlys. Hjemme ventede juletræet, gaver og en fin julemad.

Parti fra Bredgade i Hurup ca. 1907. Lokalkendte folk kan sikkert finde ud af, hvor billedet er taget. Det findes på Sydthy Egnshistoriske Arkiv med denne tekst: Huset til venstre tilhørte tøfelmager Jensen. Han udførte også klipning samt barbering. Børnene legede dengang på gaden. Bilerne behøvede de ikke at bekymre sig om, for der var ingen. Det kan tilføjes, at der øverst på skiltet ved huset længst til højre står M. Jensen.

Dette billede fra havnen i Thisted er kommet fra Morten Andersen, Grønningen 13, Thisted, med oplysning om, at Holger Sørensen i 1924 oprettede Sørensens Kulhandel. Kranen blev opsat i 1938 og var i brug, indtil den blev taget ned i 1970 i forbindelse med, at kulhandelen blev nedlagt.

Konfirmander i Bedsted søndag den 1. april 1951. Bageste række fra venstre: Olfert Kjærgaard, Erling Jensen, Knud Erik Madsen, Hjalmar Kjær, Peter Hårhøj, lige foran ham Jens Nedergård, Jens Peter Tølbøll, Arne Pedersen, lige foran ham Frank Jensen, Eigil Pedersen, Poul Poulsen, Thomas Langballe, Mogens Jensen og sognepræst Jørgen Leibølle. Forreste række: Yelva Bangsgård, Inger Kjærgaard, Tove Olsen, Ellen Olsen, Inga Kjærgaard, Ingrid Poulsen, Karen Poulsen (Nørgård), Elly Jensen (Riis), Karen Jespersen, Else Pedersen, Annelise Nielsen (Kræmmer), Bodil Knudsen og Edy Kristiansen. Billedet opbevares i arkivet på biblioteket i Hurup.

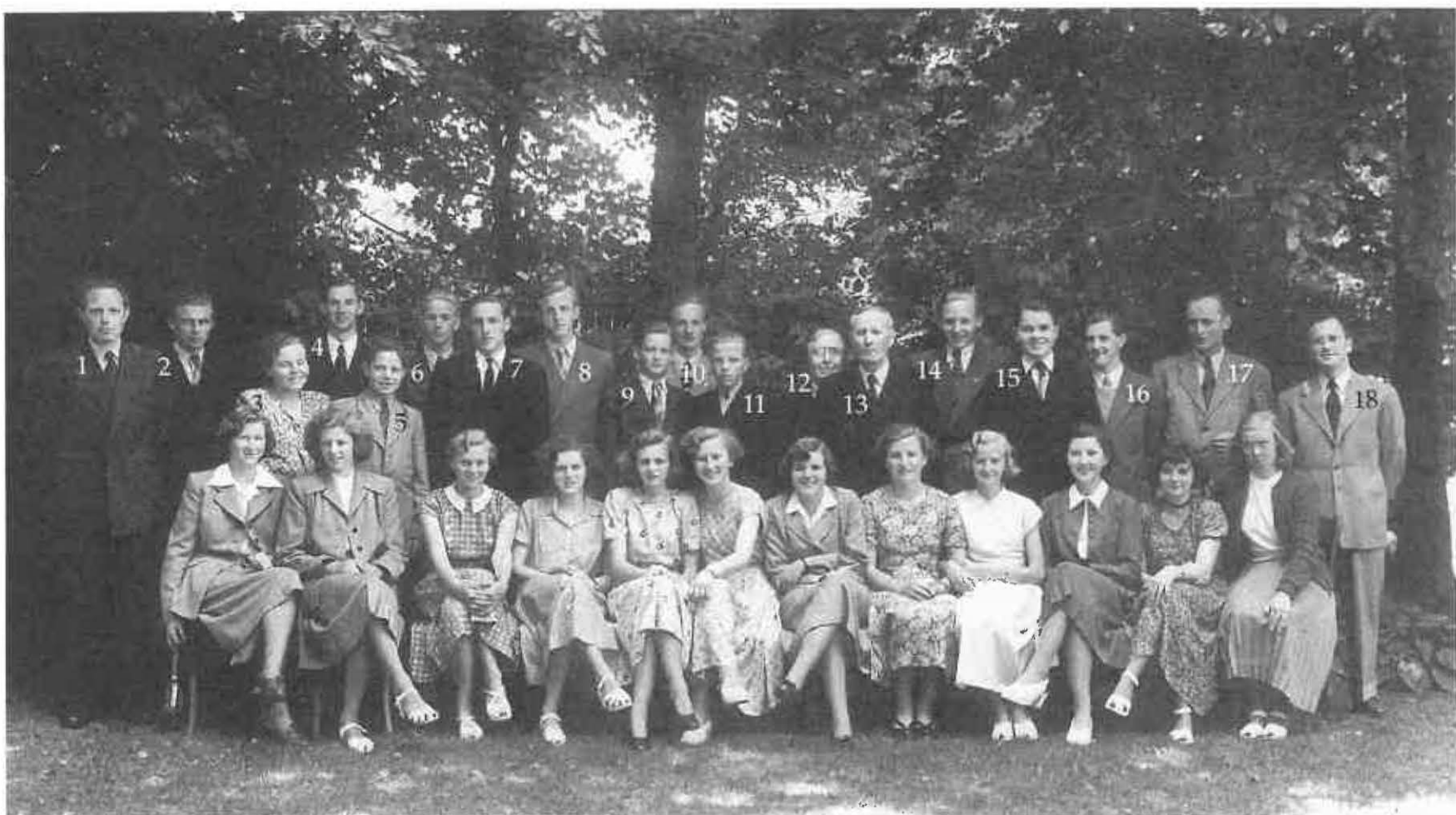
Kongebesøg i Thisted i 1966: Kongeskibet »Dannebrog« lagde til ved Borgmesterkajen onsdag den 20. juli. Kong Frederik og Dronning Ingrid havde Prinsesse Benedikte med. Endvidere Prins Georg og Prinsesse Anne. En tusindtallig skare med amtmand Florian Martensen-Larsen og borgmester Axel Mikkelsen i spidsen tog imod. Derefter hilste kongeparret og Prinsesse Benedikte på embedsmænd og repræsentanter for forskellige organisationer. Kongefamilien fortsatte til Hanstholm for at se på havnen, der skulle være klar til indvielse i september det følgende år. Var derefter på tur gennem plantager med overklitfoged Axel Rasmussen. Om aftenen fik Sydthy besøg. Uanmeldt kom kongefamilien til Vestervig for at se kirken, men døren var låst. Kirkebetjent Einar Olesen var taget til Thisted for at få et glimt af kongefamilien! Efter ophold ved Liden Kirstens grav fortsatte kongefamilien til Agger. Torsdag formiddag var der besøg hos direktør Tage Priess på Østerskompagniet i Nykøbing, og om eftermiddagen gik turen til Vangså, hvor de kongelige i følge Thisted Amts Tidende »nød badelivets glæder«. Torsdag aften lagde »Dannebrog« ud fra Borgmesterkajen, som den blev kaldt, fordi borgmester Axel Mikkelsen var direktør for kul- og foderstoffirmaet P. O. Poulsen.

Borgmester Axel Mikkelsen er 20. juli 1966 i gang med det nifoldige leve for majestæterne. I 1950'erne kom kongefamilien ofte til Thisted ombord på »Dannebrog«. 1954: 21 juni, 1955: 21. juni, 1956: 17. juli, 1957: Limfjorden med besøg i Glyngøre, men ikke i Thisted, 1958: 26 juni. I 1961 lagde »Dannebrog« til kaj i Thisted 8. juli og sejlede den følgende eftermiddag, men 10. juli vendte Kong Frederik og Prinsesse Margrethe tilbage til Thisted for om aftenen at overvære Det kongelige Teaters opførelse i Friluftsteatret af Adam Oehlenschlägers skuespil »Hagbarth og Signe«

Amtmand Martensen-Larsen og borgmester Axel Mikkelsen tager imod. Fru Gudrun Martensen-Larsen med lys hat hilser på Prinsesse Benedikte, fru Edith Mikkelsen på Dronning Ingrid. Kong Frederik, født 11. marts 1899, døde 14. januar 1972. Dronning Ingrid døde 7. november 2000 i en alder af 90 år.

Elever i Hurup Realskole 1951. Billedet er fra Lissi Ringgaard (født Starch Lauritsen), Toftevej 3, 8600 Silkeborg, som oplyser: Siddende i forreste række fra venstre Elin Houmøller, Ester Poulsen, Ulla Hummelshøj, Aase G. Lauritsen, Esther Hansen, Inga Korsgaard, Gurli Schelle, Elise Hansen, Bente Nielsen, Ruth Johansen, Lissi Starch Lauritsen og Anna Boddum. De stående bagved har fået numre, da de ikke står på lige række: 1. Lærer Hans Borre Larsen, 2. lærer Malle, 3. lærerinde Elisabeth Vittrup, 4. lærer Erik Nejrup, 5. Henning Frost Larsen, 6. Jørgen Vestergaard Pedersen, 7. Markil Gregersen, 8. Jørgen Pilgaard Kristensen, 9. Torben Søndergaard Nielsen, 10. Axel Nielsen, 11. Asger Bovbjerg. 12 og 13 bestyrerparret Agnes Thrane Hansen og Ingvar Hansen, 14. Jens Peter Jensen, 15. Jens Hestbech, 16. Peter Hove, 17. lærer Dan Videbæk, 18. lærer Helge Kjær Christensen. Efter planen vil 50 års jubilæet blive markeret i Hurup lørdag den 22. september, bl. a. med besøg på den gamle, nu nedlagte skole og festmiddag på Købmandsgården i Doverodde. Redaktionen af JUL I THY sluttede 1. september.

Det ny album

Blandt de mange billeder, der er sendt til JUL I THY i år, er flere fra Jens Frostholt, Danmarks-gade 2A, Struer. Nogle er fra Thisted Gymnasium. Til dette billede har han denne tekst: »Den venlige dame, hvis navn jeg ikke kender, drev et mejerisalg på Østerbakken. Der hentede vi slik og kager«. Da billedet blev lagt på bordet foran arkivar Orla Poulsen, Lokallhistorisk Arkiv, J. P. Jacobsens Plads, sagde han straks: Det er Lise Bak. Så gik han til sin computer og fandt nærmere oplysninger. Lise Bak var født i Arup. Hun lærte tidligt at bære et ansvar. Hendes mor døde i barselseng, og Lise måtte tage sig af sine tre mindre søskende. Senere kom hun ud at tjene som kokkepige, først i frugtplantagen i Øsløs, siden i Fredensborg på Sjælland. Hun kom til Thisted i 1949 og åbnede brødsalg på Østerbakken, Aalborgvej 32. Det drev hun til kort før sin død sidst i marts 1986 i en alder af 74 år.

De mødtes 50 år efter, at de var blevet konfirmeret i Sjørring Kirke 1. april 1951 af sognepræst Georg Westh. Bageste række fra venstre Ernst Hove, Uldum, Aksel Kristensen, Blåhøj, Jens Krogsgaard Jensen, Sjørring, Vagn Dommerby Kristiansen, Thisted, Arne Sørensen, Ræhr, Folmer Andersen, Sjørring, Peter Nielsen, Ålestrup, Martin Jensen, Vadum. Midterste række: Peder Frode Hansen, Skårup, Marie Christensen (født Pedersen), Viborg, Ingrid Dige (Jeppesen), Sjørring, Bodil Mogensen (Søe), Amtoft, Ellen Jensen (Poulsen), Vejrumbro, Mette Langballe (Vestergaard), Snedsted, Knud Winther Andersen, Thisted. Forreste række: Ellen Marie Jensen, Thisted, Gerda Balsby (Saugbjerg), Snedsted, Irma Jensen (Overgaard), Snedsted, Inger Haar (Christensen), Thisted, Ingrid Nielsen (Jensen), Tjørring, og Elly Jensen (Lauridsen), Spering. Georg Westh var sognepræst i Sjørring-Thorsted 1949-71, provst 1952-71.

Disse gamle konfirmander mødtes 60 år efter, at de var konfirmeret i Sjørring Kirke. Bageste række fra venstre Georg Hove Pedersen, Næstrup, Laurits Vestergaard, Sjørring, Erik Aagaard Saugbjerg, Resen, Hans Jensen, Sjørring, Harald Olesen, Snedsted. Midterste række: Viggo Pedersen, Langerskov, Aksel Neesgaard, Snebjerg, Børge Pedersen, Rødby. Siddende forrest: Ellen Fuglsang Stolt (født Kristoffersen), Thisted, Signe Larsen (Sørensen), Grete Søndergaard, København, og Ingrid Jeppesen (Kristiansen), Sjørring. De havde gået til præst hos N. Hjortsvang. Han blev syg på konfirmationsdagen 30. marts 1941. Residerende kapellan i Thisted, H. Juul Sørensen, trådte til og gennemførte konfirmationen. N. Hjortsvang var sognepræst i Sjørring-Thorsted 1923-49, provst 1933-49.

Studenter fra Thisted Gymnasium årgang 1951 samledes på Hotel Hanstholm torsdag den 21. august 2001 til 50 års jubilæumsfest. I forreste række fra venstre Else Elming, Lisbeth Ludvigsen, Lizzie Busch (datter af boghandler, senere biografdirektør Georg Pors, Royal-Teatret i Thisted) og Hanne Bæk. I midterste række Per Kynne Frandsen (Slotsorganist på Frederiksborg), Ove Pedersen, Jens Munk-Christensen og Jørgen Mikkelsen (EBM i Thisted). Bageste række: Bent Heiring, Asger Nordentoft og Svend Aage Pedersen. Foto: Peter Mørk.

En 10. klasse fra Thisted Borgerskole samledes til 25 års jubilæum i september 2000. Bageste række fra venstre Kim Tilsted, Per Odde, Finn Nielsen, Frank Poulsen, Frits Nielsen. I midten Connie Bisgaard (Elkjær), Per Jørgensen, Jette Smed. Forreste række Kent Kvejborg, lærer Louise Krøyer, Lene Berthelsen, Ulla Norden Tørslev (Nielsen), Else Soelberg, Karen Marie Nielsen (Andreasen) og Helle Agerholm. Foto: Peter Mørk.

De blev konfirmeret i Ræhr Kirke 1951 og mødtes til 50 års jubilæum 11. marts 2001. I forreste række fra venstre Richard Bonnerup, Hans Hansen, Betty Wagner (Skårup), Evald Andersen, Birthe Johansen (Hald). Bageste række: Gerhard Jeppesen, Karen Marie Pedersen (Jensen), Elisabeth Petersen (Holmgård), Lis Stenbak (Bjerre), Lis Sand (Jensen), Ingrid Jespersen (Sekkelund), Peter Jespersen, Christian Sand og Gunnar Christensen. Foto: Klaus Madsen. Efter fotografering i Ræhr Kirke var der rundvisning på Ræhr Skole og middag på Feriekroen i Vigsø.

Billedet fra 25 års skolejubilæum i Østerild blev taget i november 2000. Forreste række fra venstre: Anne-Marie Klemmesen (Kloster), Birgit Christoffersen (Nielsen), Birthe Korsgaard (Andersen), Pia Rasmussen (Nielsen), Hanne Bach Rarsbæk (Thomsen), Ulla Nielsen, Tonny Sørensen (lærer). Bageste række: Jens Larsen, Torben Skalshøj, Hanne Førby (Pedersen), Anne Overgaard, Malene Kær, Frits Christensen, Svend Åge Kristensen og Jørgen Poulsen. Foto: Morten Stricker.

18 elever fra Thisted Realskoles eksamensklasse årgang 1940 mødtes for at fejre 60 års jubilæum. De samledes hos Ditte Busted og tog derfra til middag på Hotel Limfjorden. Forreste række fra venstre: Ditte Busted (Andersen), Judith Gregersen (Thagaard), Bodil Andreassen (Bjerre), Rita Gisselbæk (Vestergaard), Karen Marie Christensen, Grethe Fisker (Overgaard), Gerda Andersen (Tolbøll). Bageste række: Ebba Jørgensen (Weye), Ove Kibsgaard, Helmer Fisker, Orla Jensen, Poul Nedergaard, Signe Yde (Pedersen), Evald Gisselbæk, Børge Leth, Niels Henrik Spanggaard, Hans Peter Myrup og Svend Otto Larsen. Foto: Klaus Madsen.

60 år efter, at de var konfirmeret i Thisted Kirke af sognepræst Herluf Juul Sørensen, mødtes gamle konfirmander til fotografering i kirken 16. maj 2001. I mellemtiden var bl. a. sket det, at kirkens gamle, flotte altertavle var kommet til ære og værdighed. Der var i alt 29 piger og 15 drenge på holdet. Deraf havde 14 mulighed for at deltage i jubilæumsfesten. Forreste række fra venstre: Karen Odgaard (gift Petersen), Ella Christensen (Guldhammer), Randi Thomsen (Houmøller), Anna Sørensen (Kidholm), Kirstine Pedersen (Jensen). Næste række: Anna Jensen, Jens Graversen, Egon Frostholm, Dorrit Frostholm (Skov-Pedersen), Gunnar Christensen, Lilly Larsen. Bageste række: Knud Erik Eliasson, Peder Bach Jørgensen og Knud Gregersen. Foto: Klaus Madsen.

50 år efter, at de havde taget realeksamen, samledes de ved det gamle gymnasium på Munkevej i Thisted lørdag den 21. april 2001 til fotografering. Derefter var der jubilæumsmiddag på Hotel Limfjorden. Billedet er kommet fra Kirsten Pedersen, Solbakkevej 33, Thisted, med følgende oplysninger: Forreste række: Norma Bak (født Rasmussen), Birgit Kjær, Lise Graabæk Knudsen (Sørensen), Ebba Herly (Nielsen), Børge Brøndum, Kirsten Pedersen, Ruth Hedemark (Pedersen). 2. række: Inger Schmeichel (Støvring), Inga Møller (Jensen), Helge Gade, Gunhild Starch Lauritsen (Foged), Birgit Holm Andersen (Kielsgaard), Britta Bang (Christensen), Jørgen Billeskov Sloth, Mogens Vestergaard. 3. række: Lærer Karen Beck, Anne Lise Brix, Jytte Unmarch Larsen (Eriksen), Agnete Lilly Hansen (Krogsgaard), Per Kjær, Karin Overgaard Kristensen (Madsen), Tekla Nielsen (Andersen). 4. række: Hans Ove Fønsbo, Svend Erik Svanborg, Knud Poulsen og Tage Brogaard. Foto: Foto-Magasinet.

Her er Ib Abildgaard Jacobsen og Fritz Tandrup taget ved Dragsbækvej som Rafaels næsten 20-årige engle i halvtredserstil, skriver Bent Christensen, Aalborg. Attituden bringer Ibs optræden som overlæge sammen med Henrik Ottzen gymnasiets teutonerfester i erindring. Der var også musik i de to knægte, men Fritz var mere trofast over for guitaren end Ib over for altsaxen. Ib blev overlæge i Odense og dr. med., Fritz lektor på Hjørring Gymnasium. Bent Christensens udgangspunkt er Vestergade 11 i Thisted, hvor hans farfar, Chr. Christensen, begyndte som bogbinder i 1910 og senere oprettede også en boghandel. Ved Chr. Christensens død i 1953 overtog hans

søn Poul boghandelen, Thorvald Hjorth bogbinderiet. Efter Poul Christensens død i 1976 drev Brita Christensen forretningen videre i et års tid, hvorefter hun flyttede til Aalborg. Bent Christensen begyndte i sin fars boghandel, blev uddannet i Holstebro og endte hos Viggo Madsens Boghandel, Bispensgade 10, Aalborg. Da boghandler Stig Madsen kom op i årene, overtog Bent Christensen efterhånden forretningen, og han har siden 1980 stået som eneejer af den store boghandel på hovedstrøget i Aalborg.

Fritz Tandrup er med på dette billede, taget ca. 40 år senere, da Thisted Gymnasium fejrede 50 års jubilæum. Bent Christensens tekst til billedet er suppleret med oplysninger fra Jørgen Vestergaard. Fra venstre Bent Christensen, Morten Nissen, Hans Mogens, Jørgen Vestergaard, Jens Jørgen Sørensen, Mogens Nissen, Kristian Høje Kristensen (næsten skjult), Fritz Tandrup med guitaren og Per Folke med kontrabas. De startede i 1950'erne »The Harlem Ramblers« og fik den ide at mødes ved gymnasiets jubilæum i 1997. To er professionelle: Mogens Nissen er fløjtenist i Aalborg Symfoniorkester, Per Folke bassist i Århus Symfoniorkester.

Muntre år som sherif i Wild West

Verner Nygårds bog om 19 år som sherif i Hanstholm er kun trykt i 500 eksemplarer. Det må være alt for lidt efter alle de afsløringer, han kommer med. Han siger sin mening rent ud om mange personer. Han skåner ikke sig selv, og han fortæller åbenlyst om sine familieforhold frem til det tredje ægteskab, indgået med Elly i Hjørdemål Klit Kirke 21. april 1988.

Erindringsbogen tager afsæt i Grundtvigs »Et jævnt og muntert virksomt liv på jord, som det jeg ville ej med kongers bytte«. Sognekonige blev han ikke, men en populær sherif, der ordnede problemerne på sin egen måde. Vel ikke ved psykisk terror, for det skal man være forsigtig med nu om stunder, men han gik ikke af vejen for at lange ud, når han skønnede, at det ville være den bedste løsning i den foreliggende situation.

Hans persongalleri er så stort, at han må have en særdeles god hukommelse, en computer og energi til at bruge den på tidspunkter, hvor de fleste andre er gået i seng. Verner Nygård begynder med »Et kortfattet resume af sheriffens foreløbige livsforløb«. Det er så omfattende, at man i Thy føler trang til at springe frem til 8. kapitel, der har overskriften: »Landoverbetjent i Hanstholm«. Han byttede i 1973 ansættelsessted med Thorkild

Erbs, der gerne ville tilbage til »anemonerne i skovbunden i Grejsdalen«. Verner Nygård derimod var parat til en indsats blandt nybyggerne i Wild West.

Fire var mødt op for at tage afsked med Elly og Thorkild Erbs, og de stod parat til at byde Inger og Verner Nygård velkommen til Hanstholm. Det var lokalredaktør K. E. Nielsen, gamle lærer Hansen, ægteparret Aase og Arthur Kobberup. De næste i sheriffens persongalleri er politimester Jørgen Bodenhoff, politifuldmægtig Viuf Sørensen, landpolitibetjent Carlsen fra Snedsted, havneingeniør Ove Grønkjær Andersen og havnemester Taibert, Borgerforeningens formand Henry Høyer, kaldet Sir Henry, borgmester Chr. Hansen, kommunaldirektør Svend Ramussen, politiassistent Karl Christiansen, restauratør Anders Andersen, kaldet Ajs Kok, skibshandlerne Kaj Villadsen og Walther Beith, Johan Bæhring på »Pynten«, der serverede for politimesteren og frue på en slesk facon, landkøbmanden i Ballerum, der drev smugkro, fiskerne Jørgen Hajkrog og Store Anker med jungletrommerne. Jern-Henrik og Hash-Polle er også kommet til ære og værdighed ved at blive omtalt i bogen.

Hanstholm var dengang et Klondyke-samfund i Wild-West-stil, skriver Verner Nygård:

»Fiskerbefolkningen var præget dels af denne tid, dels af deres barske liv til havs. I mine overvejelser om, hvad jeg skulle skrive, og hvad jeg skulle undlade, har det været mit ønske, at jeg ikke ville censurere mine egne erindringer«.

Fortsætter man med at kigge på persongalleriet, kommer man til overbetjent i Thisted, Viggo Ambrosius Johansen, der følte sig meget tilsidesat. Han havde søgt om at komme til Hanstholm, da Thorkild Erbs blev ansat. Politibetjent Peter Mouritzen betegnes som en herlig, afslappet kollega. Jan Cigar er kommet med, fordi han fik et blot øje under slagsmål på Hanstholm Kro, og så er Karl Snus blevet nævnt.

Karl Snus tog fusen på nogle postfolk, der var til lederkursus på Hotel Hanstholm. Han underholdt postfolkene, mens de drak bajere på Annekset tæt ved kroen. Han sagde til dem, at han ville komme med fisk til dem, når

han næste gang kom i havn. Han skulle blot lige have deres navne og telefonnumre. Med denne liste i hånden ringede han til alle telefonnumrene og kom til at tale med postfolkens hustruer. Han sagde, at de talte med overlæge N.N., at mændene havde været ude for et dramatisk færdselsuheld, var på operationsbordet, og at der først måtte ringes næste dag kl. 8. Nedtrykt søgte hustruerne sammen. Da klokken blev 8, ringede de til sygehuset. De fik den besked, at der ikke var indlagt tilskadekomne efter et færdselsuheld. Så ringede de til Hotel Hanstholm, og her fik de at vide, at herrerne netop var kommet ned til morgenkaffe. Konerne, der var ført bag lyset, henvendte sig til politiet, men de ønskede ikke at få optaget rapport. De anmodede blot om at få sedlen med telefonnumre taget fra Karl Snus. Det ordnede sheriffen så.

Verner Nygård oplevede ikke selv den berømte besættelse af Hjørdemål Kirke i 1970

og Jern-Henriks indsats ved den lejlighed, men efter at han tre år senere var kommet til Hanstholm, kørte han til Frøstruplejren tre-fire gange om ugen for at foretage afhøringer. Da han engang var i Frøstruplejren sammen med den daværende politimester, »der var særdeles godt kendt som damernes ven«, blev en skurvogn pludselig lukket op, og ud sprang en nøgen kvinde, der løb over til en anden skurvogn. Politimesteren spurgte – i følge sheriffen næsten stakåndet: Hvad var det? Hvortil sheriffen svarede: Det var blot Clara Francois Christensen splitternøgen! Så kom politimesteren i tanker om, at han ville hilse på en søn af en bekendt i København, Morten Riismøller. Han boede i den skurvogn, som Clara var løbet over til! Politimesteren bankede på. Morten lukkede op, og der sad Clara Francois Christensen. Men sandheden tro skal det tilføjes, at da havde Clara fået tøj på.

Som rigtige guttermænd betegnes kollegaerne Harald Skov Madsen, Harald Svoldgård, Holger Jensen, Aksel Ladefoged, Sune Jensen, Poul Anker Pedersen, Carl Gustav Larsen og Walter Larsen. Navnet sheriffen blev hæftet på Verner Nygård efter fiskerblokaden af Hanstholm Havn i november 1975. Det er en lang historie, som er beskrevet meget detaljeret i erindringsbogen. Verner Nygårds diplomatiske evner kom til fuld udfoldelse. Han fik løst problemerne i forbindelse med blokaden og fører til: Herefter begyndte de at kalde mig sheriffen.

Nogle såkaldt autentiske oplevelser er skildret i bogens sidste del, og så er der også blevet plads til at minde om, at Verner Nygård fik mange tillidshverv. Han blev indvalgt i kommunalbestyrelsen i 1982 på Venstres liste, blev formand for Teknisk Udvalg og genvalgt

til kommunalbestyrelsen 1986. En udførlig omtale af sygdom og ægteskaber savnes ikke i den gamle Hanstholm-Sherifs erindringer fra et jævnt og muntert virksomt liv.

Til sidst et eksempel på, hvordan sheriffen klarede problemerne på sin egen måde. En aften stod Verner Nygård ved baren i Ib Holm Sørensens store garage sammen med Walther Beith. Flere kom til. Blandt dem var en mand, som kom hen til sheriffen og sagde: »Tak for den røvfuld, du gav mig for mange år siden! Manden var blevet rigeligt beruset på Hanstholm Kro og var kommet i klammeri. Sheriffen kom og tog sig af ham, fik ham ind i sin bil og gjorde det klart, at målet var detentionen i Thisted. Men da sheriffen nåede til Tved, drejede han til højre ind på en skovvej, tildelte ham så mange bank, at han dårligt kunne gå, og sagde: Nu opfører du dig ordentligt, og jeg vil indtil videre ikke se dig i Hanstholm! Så kørte sheriffen. Manden stod alene tilbage på skovvejen, men han fandt ud til Hanstholmvej og kom med en bil til Thisted.

Da manden ved Ib Holm Sørensens bar havde genopfrisket begivenheden, var sheriffens bemærkning: »Det var da en god beretning, men du har taget forkert af mig og en anden«. Han tilføjer i erindringsbogen: Det var en episode, jeg ikke huskede, men det var skønt at få lidt respons.

Det kan til sidst tilføjes, at Hanstholm blev normeret til to landbetjente fra 1980. Poul Martin Schurmann blev ansat til at hjælpe sheriffen, og de fik et godt samarbejde. Verner Nygård blev bevilget afsked med pension fra 1. juli 1991 og fejrede sin 70 års fødselsdag 13. juni i år.

Jørgen Miltersen

Tak til bidragyderne!

Tak for billeder til dette års JUL I THY og tak for bidrag til artikler. En særlig tak til Marianne og Allan Galsgaard på Irup for deres medvirken. De har givet mange oplysninger om den gamle sædegård og vist stor interesse for at få kastet lys over gamle gåder. Tak til Klaus Madsen, der rykkede ud til Irup i julen 2000, for at vi kunne få julebilleder til dette års JUL I THY. Også tak til de andre fotografer, Peter Mørk og Morten Stricker, der har gjort det muligt, at jubilæumsbilleder fra Thisted Dagblad via JUL I THY kan komme ud i den vide verden – fra Amerika til Australien, og Sydafrika ikke at forglemme.

Med venlig hilsen Jørgen Miltersen

- for dit og andres helbred

»KRAKA«
KLINIK OG KURSUS
 Telefon 97 91 28 11

MØLHOLT CENTRET
 Kronborgvej 66 • 7700 Thisted

www.molholt.dk

Thisted Svane Apotek
 Storegade 5 • 7700 Thisted
 97 92 00 11
 Telefax 97 92 11 88
 e-mail: thisted@apotekeren.dk
www.thisted.apotekeren.dk

Nytorns Bageri

 Nytorv 5 • 7700 Thisted
 97 92 01 83

Få **Styr** på **Energiforbruget**
 Det gavner miljøet...og økonomien...

Energi &
MILJØFORUM
 Thy

Har du spørgsmål vedrørende vand-, varme-, naturgas- eller elforbrug, så ring til en af vore konsulenter på telefon 96 17 44 00.

Åbningstider: Mandag - Torsdag 8.00 - 16.00
 Fredag 8.00 - 12.00

Et godt rejsearrangement er en tillidssag

Derfor håber vi at De vil kontakte os for Deres livs drømmerejse. Vi har 21 års erfaring med rejser i det sydlige Afrika og arrangerer alt indenfor firma-rejser, foto- og jagtsafarier. Vort speciale er spændende Safari Cruises på Lake Kariba med efterfølgende besøg ved Victoria Falls, men også familiegupper, bryllups- og sølvbryllupsrejser har vi stor erfaring i. Gennemført jysk kvalitet hele vejen igennem, hvor pris og kvalitet svarer til det produkt man er stillet i udsigt. Kontakt os evt. via Samson Travel i Frederikshavn på tlf. 98 42 78 33 eller fax 98 42 78 05 eller direkte i Sydafrika:

P.O. Box 4769 - Pretoria 0001 - SOUTH AFRICA
 Telefon: 0027 12 460 60 37 - Fax: 0027 12 346 16 92 - Mobil: 0027 82 556 15 15/6
 E-mail: jensen@icon.co.za - Hjemmeside: www.jensensafaris.com

MØBLER A/S

- rigtigt håndværk

Håndværkervej 3, Nors
 7700 Thisted

Telefon 96 18 41 00
 Telefax 96 18 92 00

Thisted Begravelsesforretning

Karen Marie og Ole Holst Dissing

Bisgårdsgade 6 . 7700 Thisted

97 92 01 38

LD Auto

v/ Lars Dahl . Dragsbækvej 70 . 7700 Thisted

97 92 50 38

Telefax 9792 5038

- Alt i køkkenudstyr
- El-artikler
- Gaver
- Stel - bestik - vinservice
- Elektroniske gavekort
- Gratis gaveguide
- Landsdækkende bytteservice
- Belysning
- Showroom 1. sal

FÅ BEDRE RÅD...

Thisted - Storegade 7 - 7700 Thisted - 97 92 00 22

www.imerco.dk

SKAB • SELV

KØKKEN • BAD • GARDEROBE

Parkvej 28 . Vilsund

97 93 09 30

www.skabselv.dk

Vi dækker hele Thy

Ring 99 19 93 00

BLADHUSET

Thisted Dagblad

THISTED POSTEN

**ALT INDENFOR
BINDERI**
Kæmpeudvalg i årstidens blomster
Deres blomsterproblem
- vort speciale
Blomster sendes overalt

97 92 02 22
Privat 97 93 12 54
www.toves-blomster.dk

**TOVES
BLOMSTER**
Esterbakken 66, Thisted

**Aet til
ferie og fritid
finder I hos os...**

**MØLLEGÅRDENS
CAMPING**

VILDSUND VEST • 7700 THISTED • TLF. 96 19 10 20

favør

Iversensvej - Thisted
Tlf. 97 92 11 30
Slagterafd. 97 91 08 86

- byens
spændende
... tøjbutik

Louise

Storegade 11, 7700 Thisted
Tlf. 97 92 02 11

Thisted Materialhandel
v/ Kaj Knudsgaard

matas vital shop beauty shop
Kaj Knudsgaard · Vestergade 16 · 7700 Thisted · Tlf. 97 92 00 52

MATERIALISTEN

**Hydro
Texaco**

v/ Klaus Agesen
Ålborgvej 64 · Tlf. 97 92 19 77

**Åben alle ugens dage
kl. 6.30 - 23.00**

Fremtidens Valg

LANDINSPEKTØRFIRMAET
KLAUS GJÆRUP
POUL BOE & JENS WOLTER'S EFTF.

Frederiksgade 5
97 92 04 55
Telefax 97 92 03 17

FLVV

TIL KØBENHAVN

Køb billetter hos:
Sextus Bjerres Eff.
STATSAUT. SKIBSMÆGLER LIVERSEN
7700 THISTED
aut. indenrigsagent - Tlf. 97 92 30 33

Thisted Bank
Frederikstov
7700 Thisted

Vi er ikke lokalbank for ingenting

**Bornerups
kontor & datacenter a/s**

Østerbakken 71 · 7700 Thisted · Tlf. 97 92 00 33

Buchholtz
Vestergade 14
7700 Thisted
Telefon 97 92 03 99

Bog & idé

www.bog-ide.dk

NISSAN

Nissan Thisted
Nors Auto A/S
Hanstholmvej 137, Nors, DK-7700 Thisted
Telefon 97 98 18 55

Deres håndværker
Alle former for
REPARATIONER
I tømrer- og snedkerarbejde

Nr. Allé - Thisted
Tlf. 97 98 53 49 · Bil-tlf. 40 41 33 19

Hermans Snedkeri
v/ Ejvind Nielsen

a.m.b.a.

- Alt i glarmesterarbejde
- Indramning
- Autoruder

Thisted Glarmesterforretning

v/ H. C. Bach, Kongemøllevej 11, 7700 Thisted

Vi svarer altid på **97 92 19 17**

Vestergade 19 · Thisted

Telefon **97 92 28 33**

**Fuld
effekt**

Elektrikeren

J.K. ELECTRIC APS

Bjørnevej 8 · 7700 Thisted

97 92 50 66

**B
L
I
K**

– Ring og bestil en af vore servicevogne med
uddannet VVS-montør

Niels Skaarup & Søn

Blikkenslager og VVS Installatør
Industrivej 4 - Tlf. 97 92 04 41 - 7700 Thisted

Du får altid en god sag hos

SLAGTEREN PÅ MØLLEVEJ

Charles Knudsen
Møllevej 61 - 7700 Thisted
Telefon 97 92 07 32

Kød & Idé
Gode idéer af godt kød

**NORDVESTJYSK
HANDELSGYMNASIUM**

Lerpyttervej 52 · 7700 Thisted
Limfjordsvej 95 · 7900 Nykøbing Mors
Telefon 99 19 19 19 · Fax 99 19 19 99
e-mail: novehs@novehs.dk

Havnesmeden

Smede- og maskinværksted

v/ Leif Andersen

Tlf. **97 92 17 15**

fax **97 92 68 15**

Privat tlf. **97 92 02 04**

Ring efter en
Gardinbus

Se gratis ca. 1000 lange gardinlængder
hjemme i Deres egne stuer

HIL
bolig – tekstil

Telefon
97 92 24 44
– det er os
med
gardinbusserne!

WADMANN

Trykkeri & Prepress

Forlag

Lokaltelefonbog

Wadmann Aps
Fabriksvej 8 · 7700 Thisted
Tlf. 97 92 31 66 · Fax 97 91 00 80
wadmann@wadmann.dk
www.wadmann.dk

Juul Sko

Vestergade 20 · Thisted · Tlf. 97 92 05 99
www.tops.dk

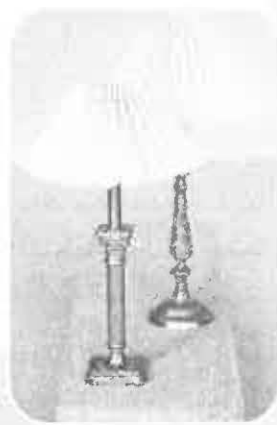
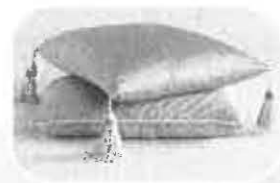
**bjørndal &
nordentoft**

torvegade 1 · 7700 thisted
telefon **97 92 55 00**
telefax 97 92 00 55

Få en
kasse-
kredit
til
uforudsete
udgifter

CWO BRDR. W. HANSEN
Vestergade 84 . Thisted . Tlf. 97 92 27 00

**GÅ PÅ GAVE- OG IDEKIG
I LAMPELAND!**

Stenhuggeren Thisted ApS

v/ Ole Kristensen

- Alt i gravsten
- Natursten til hus og have
- Granit bordplader
- Alt i granit fliser

Tlf. 97 92 00 94
Fax 97 92 18 08

E-mail: thisted@stenhuggeri.dk
www.stenhuggeri.dk/thisted

expert

Thisted

Vestergade 21, 7700 Thisted, tlf. 97 92 18 42

**brille-
huset**

Briller og
kontaktlinser

VESTERGADE 7
THISTED . TLF. 97 92 04 37

Skinnerup
Tømrer & Snedker

Brdr. Sloth
Bødkervej 20
7700 Thisted

97 92 65 62
Fax.... 97 92 49 01
Ole.... 40 13 65 62
Per.... 20 13 65 62

**ELKØB
KANSTRUP**

Køkken - bad
Garderobe-
skabe
El-artikler
Hvidevarer
Hvidevare-
service

STOREGADE 4 • 7700 THISTED
TLF. 9792 45 50 • FAX 97 92 45 11

Forsikringselskabet
»THISTED AMT« g/s
Thyparken 16
Telefon 96 19 45 00

Ejnar K. Jeppesen Kennert Sohn Kresten Borggaard Jens Kjærgaard
Lene Jepsen Houe Ellen Jensen Linda Christensen Jette K. Larsen

Nybolig Thy

Sammen med Nykredit

Stataut.
ejendomsrådgiverfirma

Håndværkertov 7 . 7700 Thisted.... Tlf. 97 92 22 88
Jernbanegade 3 . 7760 Hurup Tlf. 97 95 23 55

Der er 200 tøjkasperter i Danmark
- i Thisted er det

Engelsk

THISTED - HANSTHOLM

Wadmann

Store Torv
Thisted
Tlf. 97 92 10 32

Centrum for ure, briller og kontaktlinser

Gardin
EKSPERTEN
HANS ANDERSEN

STOREGADE 15 · 7700 THISTED
TLF. 97 92 09 77

DENDEK-THISTED

Chr Sørensens Tømmerhandel as
bygge marked

TIGERVEJ 15 - 97 92 33 11

Super Brugsen

THISTED ARBEJDERFORENING

Store Torv · Tlf. 97 92 02 99

STIL KRAV. DET GØR VI

GRATIS KONSULENTSERVICE

Kan huset
ikke komme til
PROFA
kommer
PROFA
til huset!

Udlejning af gulv-
sliber, polérmaskine,
tæppemaskine m.m.

Trænger huset
til en opriskning,
inde såvel som ude,
hjælper

PROFA

gerne med idéer
og vejledning til
farvesammen-
sætning
fra gulv til loft!

MALING · VÆGBEKLÆDNING · GULVBELÆGNING M.M.

Profa Farver · Tæpper

Jensen & Langballe
Østerbakken 9A · 7700 Thisted · Tlf. 97 92 33 44

Smed Tæpper

Industrivej 61
7700 Thisted

97 92 13 88

www.garant-gulve.dk

KK **skilte**
THISTED

Nykredit

THISTED

Storegade 8
7700 Thisted
Tlf. 96 17 07 77

REVISORGRUPPEN
MidtVest

Registrerede Revisorer FRF:
REVISIONSKONTORET I/S
v/Keld Hyldahl, Erik Harbo Larsen og Bjarne Ringgaard
Jernbanegade 18 · 7700 Thisted · Tlf. 97 92 08 99 · Fax. 97 92 04 11

Akupunktør
Kirsten Markvorsen

Thorstedvej 113
7700 Thisted
Tlf. 97 91 17 17

Behandling efter aftale

**Jord-, beton
og murerarbejde**

HENNING THOBIASEN

Murermester

Tilstedvej 79 - 7700 Thisted - Tlf. 97 92 57 36

TILSLUTTET
////BYG GARANTIORDNING////